

LAKS monitor

hét tevredenheidsonderzoek
onder scholieren

2026

Voorwoord

Beste lezer,

Met trots presenteert het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) de LAKS-monitor 2026, hét landelijke tevredenheidsonderzoek over het voortgezet onderwijs, voor en door scholieren. Al meer dan 40 jaar zet het LAKS zich in om de stem van scholieren te vertegenwoordigen in de politiek, de media en natuurlijk op scholen zelf. Met de LAKS-monitor zorgen we ervoor dat scholieren op grote schaal hun mening over het onderwijs kunnen laten horen.

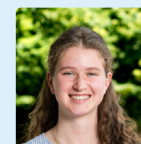
Sinds 2010 onderzoekt het LAKS hoe scholieren hun onderwijs ervaren. Sinds 2022 verschijnt de LAKS-monitor jaarlijks, met als doel inzicht te geven in wat volgens leerlingen goed gaat binnen het onderwijs en waar nog ruimte is voor verbetering. De vragenlijst is speciaal ontwikkeld voor en door scholieren en bevat onderwerpen die leerlingen belangrijk vinden, zoals lessen, toetsen, begeleiding, veiligheid en inspraak op school. Daarnaast kunnen scholen eigen vragen toevoegen, zodat de monitor goed aansluit bij wat er binnen de school speelt.

Ook dit jaar hebben weer vele scholieren de LAKS-monitor ingevuld, dit jaar waren het er 31.902. Daarmee leveren zij een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van het onderwijs. Achter ieder cijfer zit namelijk een ervaring, mening of idee van een leerling. We willen daarom alle scholen bedanken die hebben deelgenomen aan de LAKS-monitor, en natuurlijk alle scholieren die de vragenlijst hebben ingevuld. Zonder hen was deze monitor niet mogelijk geweest.

Alle resultaten van de LAKS-monitor zijn terug te vinden op de resultatenpagina. Hier kunnen scholen en leerlingenraden niet alleen de landelijke resultaten bekijken, maar ook de resultaten van hun eigen school vergelijken met eerdere jaren en het landelijk gemiddelde. We hopen dat deze resultaten het begin vormen van het gesprek tussen leerlingen, docenten en schoolleiding over hoe het onderwijs samen beter gemaakt kan worden. Ook het LAKS-monitor spel helpt scholen en leerlingenraden om op een interactieve manier met de resultaten aan de slag te gaan.

De LAKS-monitor is uiteindelijk bedoeld om leerlingen een stem te geven en scholen te helpen het gesprek aan te gaan over wat goed gaat en wat beter kan. We hopen dat de resultaten leerlingen, leerlingenraden, docenten en schoolleiders helpen om samen verder te bouwen aan beter onderwijs. Want achter ieder cijfer zit een verhaal en juist door daar samen naar te luisteren, kunnen we het onderwijs stap voor stap beter maken.

Namens het LAKS-bestuur,

Margot Gommers

Portefeuillehouder LAKS-monitor

Direct naar de resultaten?

Scan de QR-code en ga direct naar de resultatenpagina

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4	6 Inspraak	30
1.1 Inleiding	4	6.1 Inleiding	30
1.2 Wat is de LAKS-monitor?	4	6.2 Wat doet het LAKS?	30
1.3 Het onderzoek	4	6.3 Wat kun je doen als leerlingenraad?	31
1.4 Vragenlijst en indeling in thema's	5	6.4 Opvallende resultaten	32
1.5 Respons & cleaning	6		
1.6 Leeswijzer	6	7 Sfeer en veiligheid	34
1.7 ProZO!	7	7.1 Inleiding	34
1.8 Bonaire	7	7.2 Totaaloordeel sfeer en veiligheid	34
1.9 Meer weten?	7	7.3 Wat doet het LAKS?	36
1.10 Een duik in de feiten van de LAKS-monitor	8	7.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	37
		7.5 Opvallende resultaten	38
2 Lessen en toetsen	10	8 Toetsdruk	40
2.1 Inleiding	10	8.1 Inleiding	40
2.2 Totaaloordeel lessen en toetsen	10	8.2 Wat doet het LAKS?	41
2.3 Totaaloordeel ICT-gebruik	11	8.3 Wat kun je doen als leerlingenraad?	41
2.4 Wat doet het LAKS?	12	8.4 Opvallende resultaten	42
2.5 Wat kun je doen als leerlingenraad?	13		
2.6 Opvallende resultaten	14	9 Algemeen oordeel	44
		9.1 Inleiding	44
3 Leraren	16	9.2 Rapportcijfer	44
3.1 Inleiding	16	9.3 Welke omstandigheden hebben de meeste invloed op het rapportcijfer?	45
3.2 Totaaloordeel leraren	16	9.4 Investeren in plezier (kwadranten)	46
3.3 Wat doet het LAKS?	17		
3.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	17	De LAKS-bestuursleden over de resultaten!	48
3.5 Opvallende resultaten	18		
4 Begeleiding	20	Bijlage A	50
4.1 Inleiding	20		
4.2 Totaaloordeel begeleiding	20	Bijlage B	56
4.3 Wat doet het LAKS?	21		
4.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	21	Aantekeningen	58
4.5 Opvallende resultaten	22		
5 Mogelijkheden op school	24	Colofon	60
5.1 Inleiding	24		
5.2 Totaaloordeel mogelijkheden op school	25		
5.3 Wat doet het LAKS?	26		
5.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?	27		
5.5 Opvallende resultaten	28		

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) is de organisatie van én voor middelbare scholieren. LAKS zet zich in voor goed onderwijs op middelbare scholen en geeft leerlingen een stem in het onderwijs, zodat er niet alleen óver maar ook mét ze wordt gepraat. Sinds 2010 doet LAKS daarom onderzoek naar hoe het op school gaat volgens scholieren zelf: de LAKS-monitor.

1.2 Wat is de LAKS-monitor?

De LAKS-monitor is een groot landelijk onderzoek, waar scholieren in een online vragenlijst aangeven waarover ze tevreden zijn op school, en waar het beter kan. Scholieren uit het hele voortgezet onderwijs in Nederland kunnen de vragenlijst invullen: vwo, vmbo, praktijkonderwijs, havo én vavo. Tot 2022 werd de monitor elke twee jaar uitgevoerd; sinds 2023 wordt de vragenlijst jaarlijks afgenomen. In 2026 konden scholen voor de elfde keer meedoen aan de LAKS-monitor.

LAKS wordt gesteund door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), daarom is de monitor voor scholen gratis af te nemen. Scholen en leerlingenraden kunnen de uitkomsten

inzien op de resultatenwebsite (<https://resultaten.laks-monitor.nl/>) en als hier in dit landelijke rapport. Onderzoeksbureau ResearchNed zorgt ervoor dat de online vragenlijst ingevuld kan worden.

LAKS komt op voor alle scholieren in Nederland. Met hulp van de LAKS-monitor weten we hoe tevreden scholieren zijn en waaraan nog gewerkt kan worden. Ook kan LAKS leerlingenraden helpen met wat zij op hun school kunnen verbeteren en hoe ze dit kunnen doen.

1.3 Het onderzoek

Vanaf 15 september 2025 konden scholen zich aanmelden voor de LAKS-monitor; een overzicht van de deelnemende scholen staat in bijlage B. Scholen mogen zelf kiezen welke klassen ze mee laten doen aan het onderzoek. Daarbij hebben we uitgelegd dat het goed is om in elk geval alle onderwijsrichtingen en leerjaren de vragenlijst in te laten vullen. Zo zorgen we ervoor dat de antwoorden iets zeggen over de hele school. Dit is ook belangrijk omdat de uitkomsten te zien zijn op de scholenvergelijkingssite van de VO-raad (Scholen op de Kaart).¹

Voor iedere aangemelde klas kreeg de school een apart wachtwoord, waarmee alle scholieren uit die klas de vragenlijst online in konden vullen. Het invullen gebeurde tussen 3 november 2025 en 30 april 2026, meestal tijdens een les in de klas. Via het gebruikte wachtwoord konden de onderzoekers zien bij welke school de ingevulde antwoorden horen. Daarom was het niet nodig om elke scholier te vragen op welke school zij zaten. Voor elke school is ook de basisinformatie van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) aan de resultaten gekoppeld. Hierdoor weten we bijvoorbeeld in welke provincie de school staat en hoeveel scholieren er naar deze school gaan.

1.4 Vragenlijst en indeling in thema's

In de LAKS-monitor staan vragen over allerlei onderwerpen, zoals over lessen en toetsen en over de sfeer op school. In 2022 is de vragenlijst aangepast, en we gebruikten deze versie nu dus voor de vijfde keer. Net als vorig jaar, stelden we ook dit jaar drie extra vragen over toetsdruk. In bijlage A kun je de vragenlijst bekijken.

Voor de meeste thema's is een 'totaaloordeel' berekend. Dat is een overkoepelende score op dat thema, die is berekend met losse vragen die bij elkaar horen (op basis van statistische analyses). Bij elk hoofdstuk in dit rapport geven we aan welke vragen er bij het totaaloordeel van dat thema horen, en welke vragen alleen los zijn bekeken.

Meer informatie over de totstandkoming van de totaaloordeelen kun je vinden op de genoemde resultatenwebsite.

Scan de QR-code en ga direct naar de resultatenpagina

1.5 Respons & opschoning

In 2026 deden 59 scholen mee aan de LAKS-monitor, met in totaal 79 verschillende locaties (dat is 9% van alle scholen in het voortgezet onderwijs). Dat is iets minder dan in 2025 (62 scholen, 93 locaties). Van de deelnemende scholen is 65 procent van de scholieren begonnen aan de vragenlijst. Dat is meer dan vorig jaar, toen begon net geen vijftig procent aan de vragenlijst. Uiteindelijk zijn er 31.902 ingevulde vragenlijsten gebruikt voor de rapportage van 2026, dat is iets minder dan vorig jaar (39.409).

Voor het beschrijven van de resultaten, zijn de data opgeschoond (het wegfilteren van resultaten omdat de antwoorden waarschijnlijk niet betrouwbaar zijn, bijvoorbeeld omdat de vragenlijst te snel is ingevuld). De stappen van het opschonen zie je in tabel 1.1.

Als iemand de vragenlijst niet tot en met de laatste vraag heeft ingevuld, nemen we geen enkel antwoord mee in de uitkomsten. Ook als de vragenlijst zo snel is ingevuld dat niet elke vraag goed gelezen kan zijn, zijn de antwoorden minder betrouwbaar. De antwoorden van iedere scholier die minder dan vijf minuten bezig was met de LAKS-monitor 2026, nemen we niet mee².

De scholen die meededen aan de LAKS-monitor hebben een andere verdeling in aantallen scholieren per leerjaar, schoolsoort en geslacht

dan alle scholen in heel Nederland samen. Door een weegfactor te berekenen, zorgen we ervoor dat de resultaten van de LAKS-monitor toch iets zeggen over de tevredenheid van scholieren in heel Nederland. Met een weegfactor tellen de antwoorden van een groep scholieren waarvan er minder aan de LAKS-monitor meededen dan er binnen alle scholen zijn, zwaarder mee. Andersom tellen de antwoorden van groepen scholieren die binnen de LAKS-monitor een groter deel vormen dan binnen alle scholen samen, minder zwaar mee. Zo schetsen we een zo juist mogelijk beeld.

1.6 Leeswijzer

Nu je alle achtergrondinformatie hebt, kun je zelf aan de slag met de uitkomsten van de LAKS-monitor 2026!

De hoofdstukken in dit rapport zijn:

- lessen en toetsen (hoofdstuk 2);
- leraren (hoofdstuk 3);
- begeleiding (hoofdstuk 4);
- mogelijkheden op school (hoofdstuk 5);
- inspraak (hoofdstuk 6);
- sfeer en veiligheid (hoofdstuk 7);
- toetsdruk (hoofdstuk 8);
- algemeen oordeel (hoofdstuk 9).

In de hoofdstukken 2 tot en met 8 bespreken we per thema eerst de totaaloordelen (als die er zijn) en daarna de bijbehorende losse vragen. Voor de totaaloordelen worden de uitkomsten besproken

voor enkele groepen scholieren apart. Zo zien we of er verschillen zijn tussen onderwijssoorten en leerjaren. We bespreken deze verschillen alleen als ze vijf procentpunt of meer én significant zijn.³ Ook maken we een vergelijking met de vorige metingen: die van 2022 tot en met 2025.

Hoofdstuk 9 gaat over het algemene oordeel van scholieren. We kijken hier naar het rapportcijfer dat zij hun school geven. Daarbij bespreken we ook welke ervaringen in het onderwijs ervoor zorgen dat scholieren een hoger of lager rapportcijfer aan school geven. Die informatie kan scholen en leerlingenraden helpen om te zien waar ze iets kunnen verbeteren.

1.7 ProZO!

De LAKS-monitor is ook uitgezet en afgenomen via ProZO! (het kwaliteitszorgsysteem in het praktijkonderwijs). ProZO! gebruikt voor bepaalde vragen een andere antwoordschaal dan de LAKS-monitor; de resultaten zijn hierdoor niet goed te vergelijken met de rest van de resultaten. Voor die vragen is deze groep leerlingen niet in dit rapport meegenomen. Wanneer de antwoorden van deze groep leerlingen wél zijn meegenomen in een bepaalde vraag, staat bij die figuur een asterisk (*). Als er bij een figuur een asterisk staat, zijn de getoonde resultaten voor praktijkonderwijs dus inclusief ProZO! (in totaal 2.362). Als bij de figuren géén asterisk staat (als er dus géén resultaten vanuit ProZO! zijn opgenomen), heeft slechts een kleine groep leerlingen uit het praktijkonderwijs (230) deze vragen beantwoord. Hun resultaten moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd: ze kunnen niet zomaar gegeneraliseerd worden naar alle leerlingen uit het praktijkonderwijs.

1.8 Bonaire

Net als in de voorgaande twee jaren hebben in 2026 ook scholieren uit Bonaire de LAKS-monitor ingevuld (n = 193). Bonaire hoort bij het Nederlandse Koninkrijk, maar omdat de organisatie van het onderwijs wel erg verschilt met Europees Nederland, zijn hun resultaten niet in de landelijke cijfers in dit rapport meegenomen. We maken wel schoolrapportages voor deze scholen.

1.9 Meer weten?

Op de website www.resultaten.laks-monitor.nl zijn de resultaten van dit rapport te bekijken. Hier kunnen scholen en leerlingenraden bovendien hun resultaten vergelijken met het landelijk gemiddelde, of met de resultaten van andere scholen. Scholen die hebben meegedaan aan de LAKS-monitor ontvangen ook een inlogcode voor de LAKS-portal waarmee ze een Excel en SPSS bestand kunnen downloaden en instellingsrapportages kunnen bekijken. Hiermee kunnen ze nog dieper ingaan op de resultaten; zo kunnen ze per klas, leerjaar en onderwijsrichting zien hoe tevreden hun leerlingen zijn.

	Weggelaten	(Overgebleven) respons	Deelnemende scholen	Landelijk
Populatie leerlingen			53.677	906.192
Bruto respons		34.922	65%	4%
Vragenlijst (niet) geheel ingevuld	1.633	33.289	62%	4%
Voldoende invultijd (min. 5 minuten)	1.387	31.902	59%	4%
Hiermee uiteindelijk een netto respons van:				
Aantal leerlingen		31.902	4%	906.192
Aantal vestigingen		79	5%	1.440
Aantal scholen		59	9%	642

Tabel 1.1: Opschoning van de data

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2026

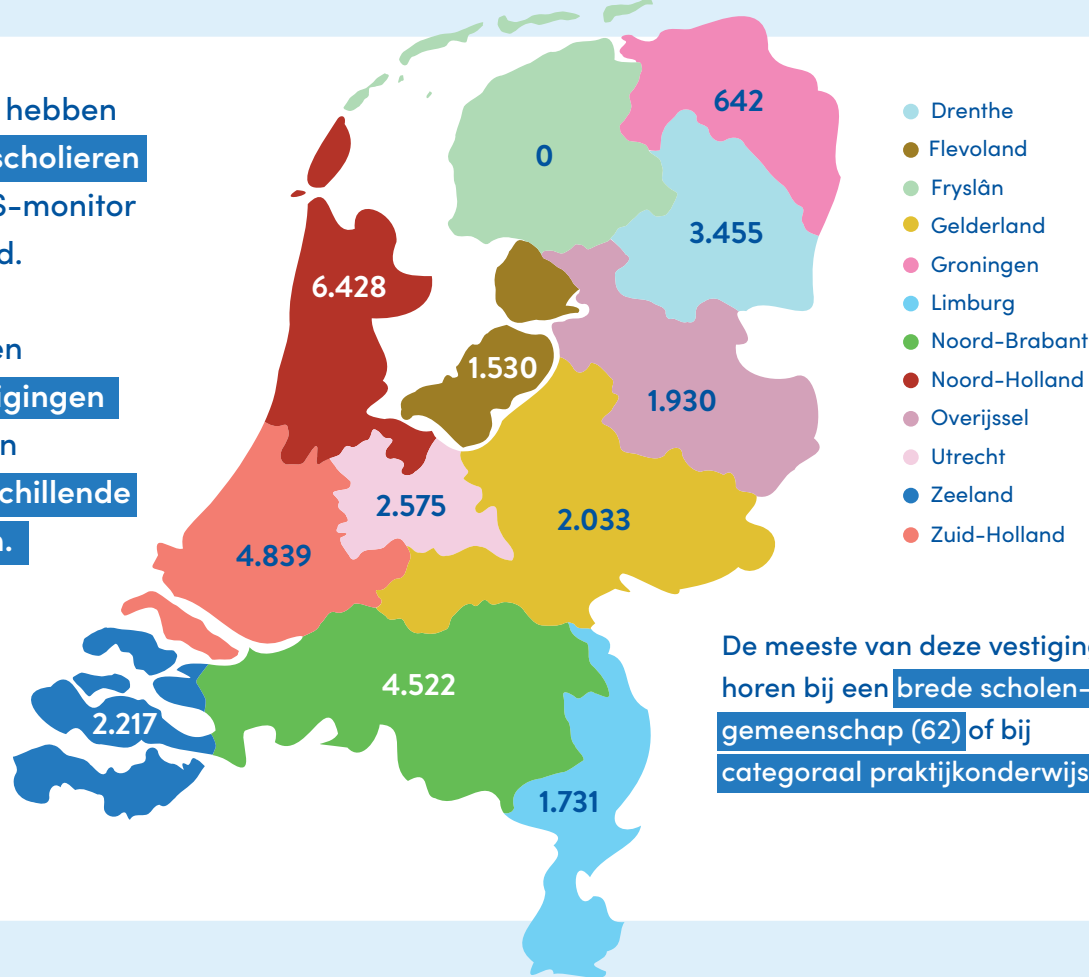
³ Significant betekent dat het onwaarschijnlijk is dat een uitkomst alleen door toeval of willekeurige factoren kan worden verklaard. Dit hebben de onderzoekers getoetst.

² Tot en met de meting van 2024 werden ook vragenlijsten weggelaten waarin teveel dezelfde antwoorden waren ingevuld. Dat doen we niet meer.

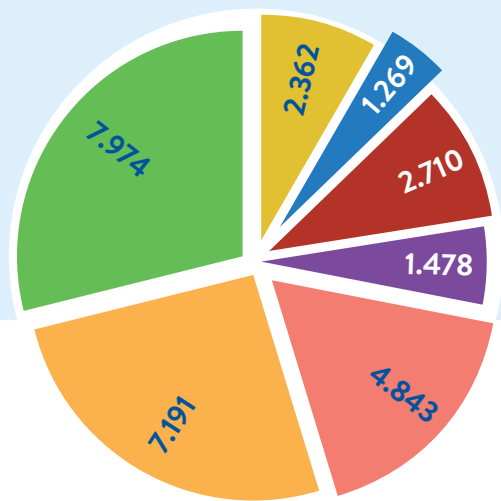
1.10 Een duik in de feiten van de LAKS-monitor

Dit jaar hebben **31.902** scholieren de LAKS-monitor ingevuld.

Er deden **79** vestigingen mee van **59** verschillende scholen.

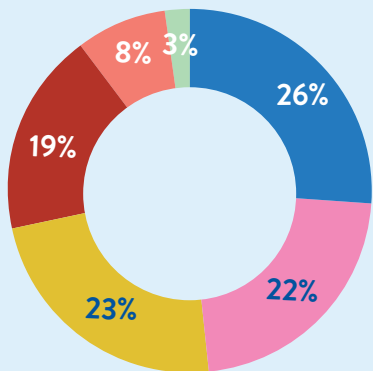

De meeste van deze vestigingen horen bij een **brede scholen-gemeenschap (62)** of bij **categoraal praktijkonderwijs (15)**.

Welke onderwijsrichting doen deze leerlingen?

- Praktijkonderwijs
- Vmbo basis
- Vmbo kader
- Vmbo gemengd
- Vmbo theoretisch
- Havo
- Vwo

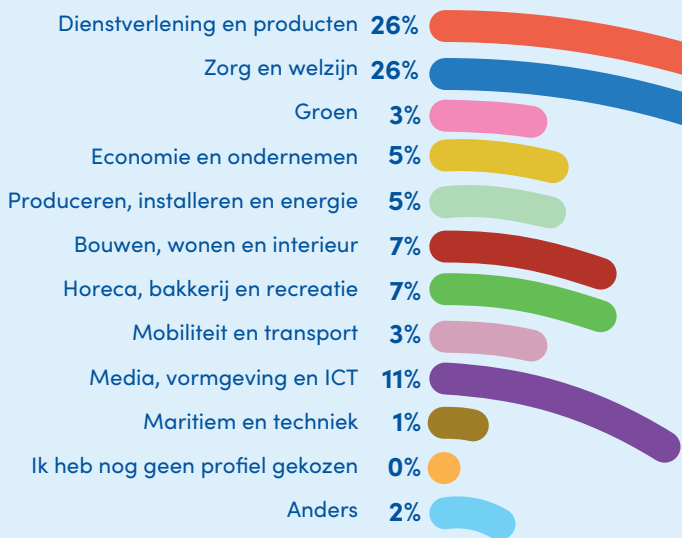

Uit welk leerjaar komen deze leerlingen?

- Leerjaar 1
- Leerjaar 2
- Leerjaar 3
- Leerjaar 4
- Leerjaar 5
- Leerjaar 6

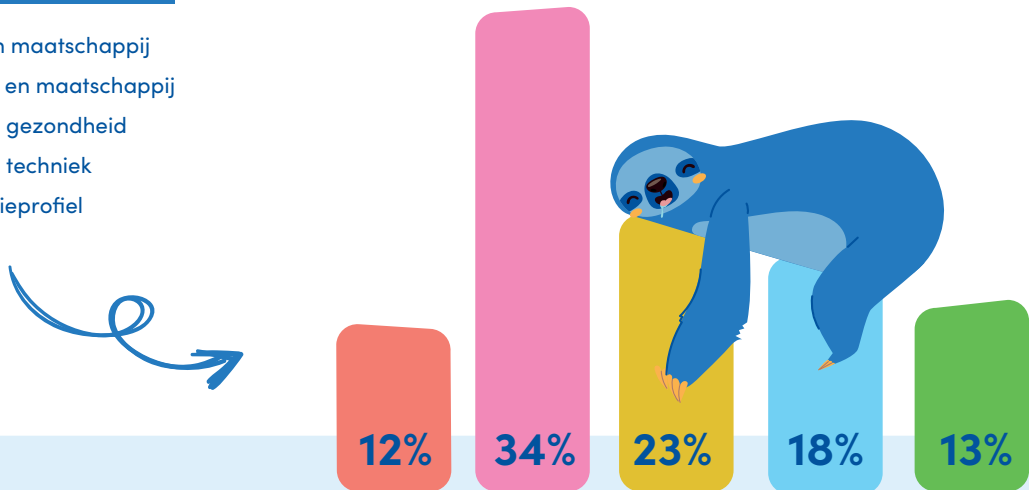
Welk profiel heb je gekozen?

Profielkeuze vmbo

Profielkeuze havo/vwo

- Cultuur en maatschappij
- Economie en maatschappij
- Natuur en gezondheid
- Natuur en techniek
- Combinatieprofiel

Leerlingen gaven hun school gemiddeld een **6,7!**

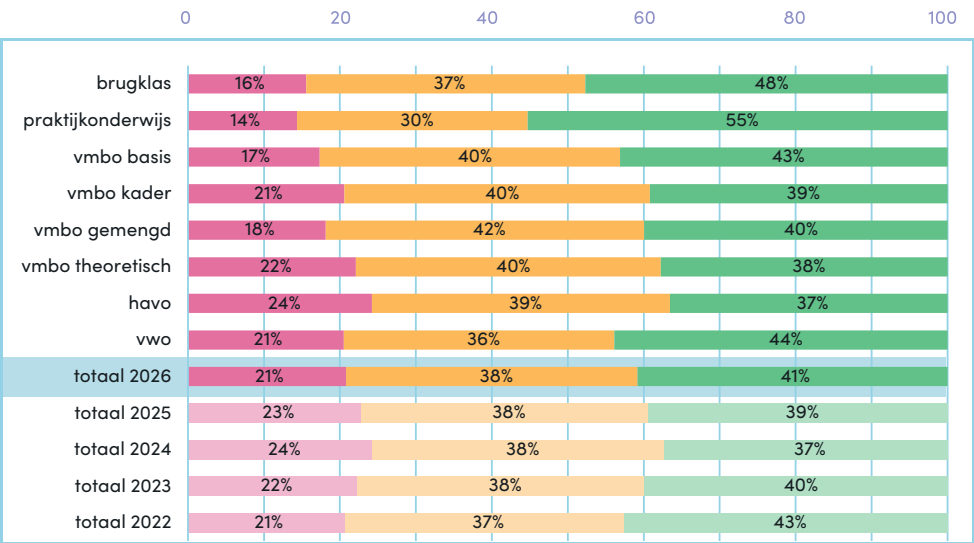
Lessen en toetsen

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk kijken we naar wat leerlingen vinden van de lessen en de toetsen die ze krijgen. We laten twee totaaloordelen zien (één over lessen en toetsen, en één over ICT-gebruik) en een aantal losse vragen.

Het totaaloordeel over lessen en toetsen bestaat uit de volgende zes vragen:

- Ben je tevreden over wat je leert op school?
- Doe je verschillende dingen in een les?
- Vertellen je leraren je duidelijk hoe je een opdracht of toets hebt gemaakt?
- Sluiten de toetsen aan op wat je hebt geleerd in de lessen?
- Worden verschillende vakken op elkaar afgestemd?
- Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?

Figuur 2.1: Totaaloordeel lessen en toetsen

Daarnaast stellen we nog drie losse vragen:

- Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen?
- Leer je op jouw stage dingen die handig zijn voor werk?
- Ben je tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen?

Het totaaloordeel over ICT-gebruik in de les is gebaseerd op de volgende vragen:

- Werken computers, laptops of tablets goed op je school?
- Ben je tevreden met het gebruik van computers of digibord in de les?

2.2 Totaaloordeel lessen en toetsen

Als we naar alle leerlingen in 2026 samen kijken (figuur 2.1) zien we dat 41 procent van de leerlingen positief is over hun lessen en toetsen. Een iets kleiner deel is neutraal en een op de vijf is negatief: dit verschilt niet veel van de voorgaande jaren.

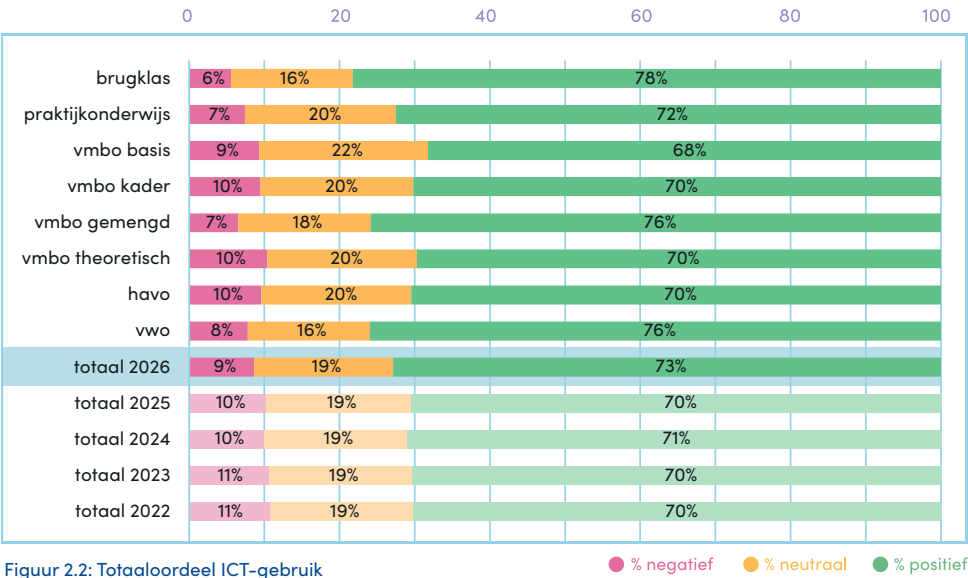
Leerlingen uit het praktijkonderwijs en de brugklas zijn het vaakst positief, leerlingen die havo doen zijn het minst vaak positief. Verder zien we dat eerstejaars en zesdejaars vaker positief zijn dan leerlingen in andere leerjaren (dit staat niet in de figuur).

2.3 Totaaloordeel ICT-gebruik

Het totaaloordeel voor ICT-gebruik lag de afgelopen jaren telkens rond de zeventig procent van alle leerlingen die positief waren. We zien dat

er dit jaar nog iets meer leerlingen positief zijn: 73%. Net iets minder dan een op de tien oordeelt negatief.

Brugklassers zijn het vaakst positief over het ICT-gebruik in de les, en leerlingen op vmbo-basis het minst vaak. Ook hier zien we dat eerste en tweedejaars vaker positief zijn in het totaaloordeel dan leerlingen in latere jaren (niet in de figuur).

Figuur 2.2: Totaaloordeel ICT-gebruik

2.4 Wat doet het LAKS?

We vinden het jammer om te zien dat de meerderheid van de leerlingen niet positief is over hun lessen en toetsen. Dit kan ermee te maken hebben dat de inhoud van de lessen niet goed aansluit bij wat leerlingen echt willen leren. Zo geeft bijna een kwart van de leerlingen aan dat wat ze op school leren niet nuttig vinden voor als ze van school gaan. Aankomend schooljaar wordt het nieuwe curriculum voor het voortgezet onderwijs geïmplementeerd. Het huidige curriculum is niet vernieuwd sinds 2006. Dit kan een reden zijn waarom leerlingen op dit moment aangeven niet tevreden te zijn over de lessen. Om te zorgen dat het curriculum goed blijft aansluiten bij de snelle ontwikkelingen in de wereld, is het plan om het curriculum na deze herziening regelmatig te vernieuwen. Het is belangrijk dat leerlingen hierin goed worden betrokken.

Ook de prestatiedruk die scholieren ervaren kan ermee te maken hebben dat leerlingen niet tevreden zijn over de toetsen op school. Het LAKS heeft afgelopen jaar verder gewerkt aan het project 'Toetsdruk verminderen' in samenwerking met de VO-raad (de vertegenwoordiger van schoolbesturen). In hoofdstuk 8 'Toetsdruk' gaan we hier verder op in.

Het valt op dat meer dan de helft van de leerlingen aangeeft dat het nieuws niet wordt besproken tijdens de lessen. En dat terwijl er veel gebeurt in de wereld en jongeren dit dagelijks via sociale media voorbij zien komen. Jongeren krijgen het nieuws vaker mee via sociale media dan via traditionele nieuwsbronnen. Dit brengt soms risico's met zich mee, zoals het gevaar van mis- en desinformatie. De snelle opkomst van AI brengt daarnaast ook nieuwe risico's met zich mee, zoals nepnieuws dat door AI-beelden steeds overtuigender wordt. Het LAKS vindt het daarom juist belangrijk dat ook in de klas aandacht wordt besteed aan (nep)nieuws door hierover in gesprek te gaan.

Het gebruik van AI speelt daarnaast een grote rol in het onderwijs. Generatieve AI-tools worden steeds vaker gebruikt door scholieren. Het gebruik van generatieve AI legt een dieperliggend probleem bloot: ons huidige systeem belooft het eindproduct meer dan het leerproces. Zolang cijfers, prestaties en efficiëntie centraal staan, zullen leerlingen altijd zoeken naar de snelste route naar een goed resultaat. AI verandert dat gedrag niet, maar versterkt het juist. Afgelopen jaar heeft het LAKS zich daarom beziggehouden met de vraag: welke ruimte mag AI eigenlijk innemen in ons onderwijs? We hebben hard gewerkt aan het ontwikkelen van een visiestuk, op basis van ervaringen van scholieren, verschillende gesprekken met onderwijspartners en ondersteund door wetenschappelijke onderzoeken. De visie is gericht op de uitdagingen in het onderwijs ten opzichte van generatieve AI, met name op het gebied van kansengelijkheid en het leerproces. Als we willen dat onderwijs leerlingen voorbereidt op de wereld buiten de school, moeten we hen ook leren hoe de digitale systemen waar zij dagelijks mee te maken hebben, die wereld vormgeven. Niet de technologie, maar leerlingen en hun leerproces moeten daarbij centraal staan. Meer lezen over onze visie? Je vindt deze op onze website of door onderstaande QR-code te scannen.

Scan de QR-code
en lees onze visie

2.5 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Als leerlingenraad kun je meepraten over de lessen bij jou op school. Welke lessen spreken juist aan en welke niet? Bespreek dit met elkaar in de leerlingenraad en probeer te achterhalen waar dit door komt. Verzamel ook de meningen en ideeën van andere leerlingen bij jullie op school, zodat jullie goed kunnen onderbouwen wat leerlingen vinden. Ga vervolgens in gesprek met docenten hoe jullie dit samen op jullie school kunnen verbeteren.

Daarnaast is het goed om na te gaan of jouw school een duidelijk beleid voert rondom het gebruik van generatieve AI. Het is belangrijk dat leerlingen weten hoe AI werkt, wat de risico's hiervan zijn en hoe ze kritisch kunnen blijven wanneer het gebruik van AI een makkelijke weg biedt. Digitale geletterdheid is daarom een belangrijke basisvaardigheid voor toekomstgericht onderwijs. Hoe wordt op jullie school aandacht besteed aan digitale geletterdheid en bewustzijn rondom het gebruik van AI? Het is belangrijk dat naast leerlingen, ook docenten goed weten hoe AI werkt en wat de risico's zijn. Je kunt tenslotte geen onderwijs geven over iets wat je zelf niet begrijpt. Dat is geen eenvoudige opdracht: generatieve AI is vaak ondoorzichtig, maakt fouten, herhaalt vooroordelen en kan overtuigend klinken terwijl het toch onjuist is. Om dit te kunnen herkennen, hebben docenten tijd, scholing en ondersteuning nodig. Ga op jouw school bijvoorbeeld met docenten en de schoolleiding in gesprek over wat jij nodig hebt voor goed onderwijs rondom digitale geletterdheid.

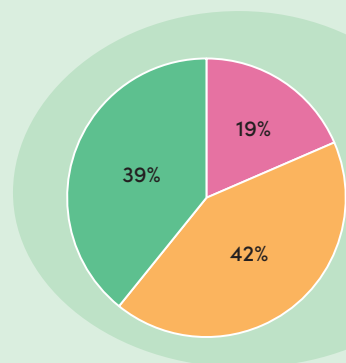
**“Ga in gesprek op school
over wat jij nodig hebt voor
goed onderwijs!”**

2.6 Opvallende resultaten

Een kleine vijftig procent van de leerlingen is tevreden met wat zij leert op school.

Figuur 2.3: Ben je tevreden over wat je leert op school?

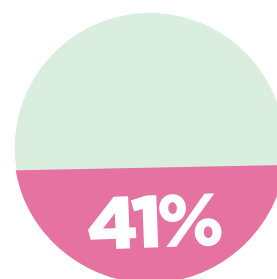
Bijna veertig procent van de leerlingen doet verschillende dingen in een les. Ongeveer een op de vijf doet dat niet.

Figuur 2.4: Doe je verschillende dingen in een les?

Bijna zestig procent van de leerlingen vindt dat toetsen goed aansluiten op de lessen: tien procent vindt juist van niet.

Figuur 2.6: Sluiten de toetsen goed aan op wat je hebt geleerd in de lessen?*

Een op de vijf leerlingen vindt dat verschillende vakken goed op elkaar worden afgestemd. Ruim veertig procent vindt dat dit niet goed gaat.

Figuur 2.7: Worden verschillende vakken op elkaar afgestemd?*

Ruim dertig procent van de leerlingen vindt wat ze op school leren nuttig voor als ze straks van school gaan. Een kwart is het daar niet mee eens.

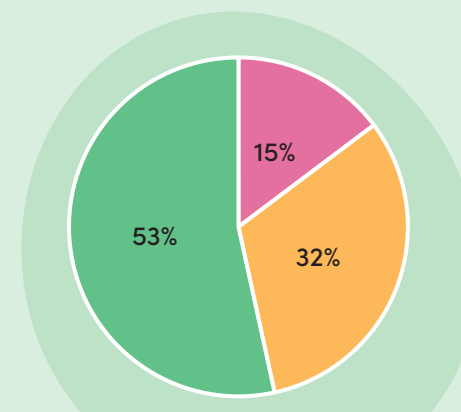
Figuur 2.8: Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?

● % negatief
● % neutraal
● % positief

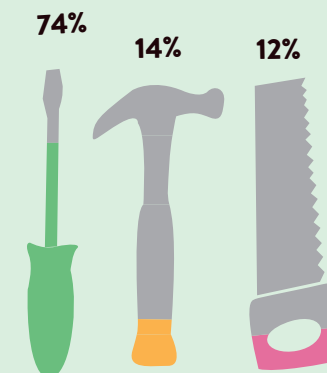
Ruim de helft van de leerlingen geeft aan dat hun leraren niet het nieuws bespreken in de lessen. Bij veertien procent gebeurt dit wel.

Figuur 2.9: Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen?

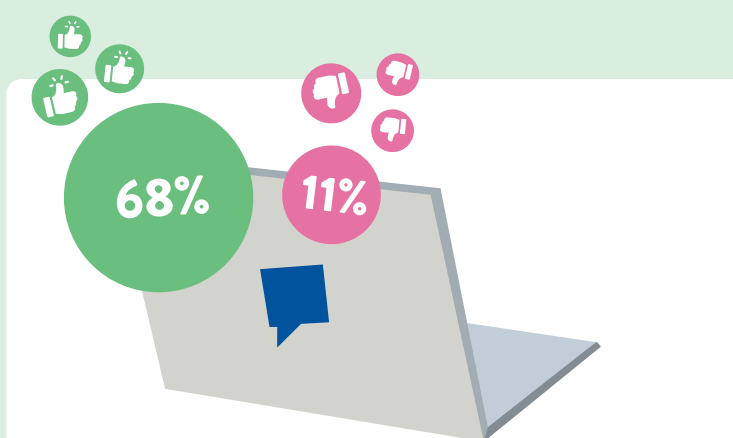
Ruim de helft van de leerlingen is tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen die ze krijgen. Vijftien procent is dat niet.

Figuur 2.11: Ben je tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen? (Alleen brugklas/vmbo)

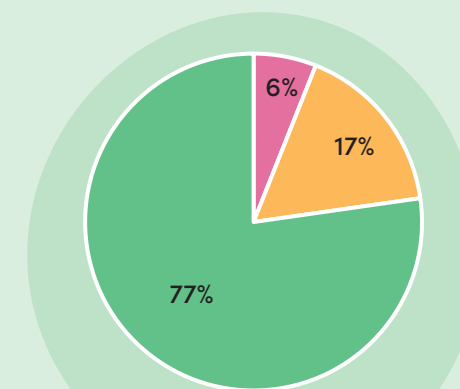
Van de praktijkonderwijs-leerlingen die een stage doen, is zo'n driekwart positief over wat ze daar leren.

Figuur 2.10: Leer je op jouw stage dingen die handig zijn voor werken? (Alleen pro)

Twee derde van de leerlingen geeft aan dat computers op school goed werken; elf procent zegt van niet.

Figuur 2.12: Werken computers, laptops of tablets goed op je school?

Ruim driekwart van de leerlingen is tevreden over hoe computers en digibord in de les worden gebruikt.

Figuur 2.13: Ben je tevreden met het gebruik van computers of digibord in de les?

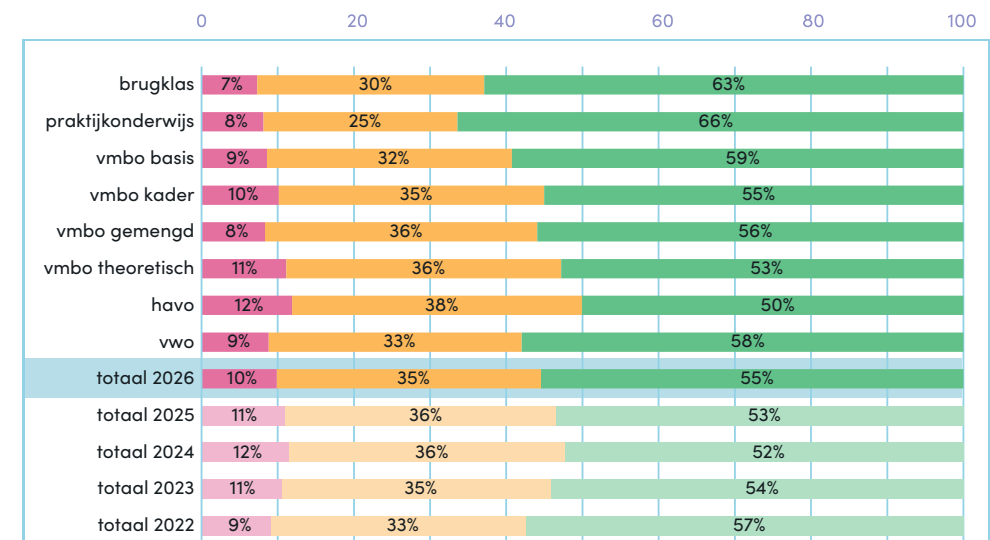
3.1 Inleiding

Hoe tevreden zijn leerlingen over hun leraren? Hebben leraren bijvoorbeeld genoeg tijd voor alle leerlingen in de klas en kunnen ze goed uitleggen? Hoe leerlingen daarover denken lees je in dit hoofdstuk. Het totaaloordeel over leraren is samengesteld uit vijf vragen:

- Helpen je leraren je om je best te doen op school?
- Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?
- Kunnen je leraren goed uitleggen?
- Gaan leraren goed met je om?
- Hebben leraren genoeg tijd voor je?

3.2 Totaaloordeel leraren

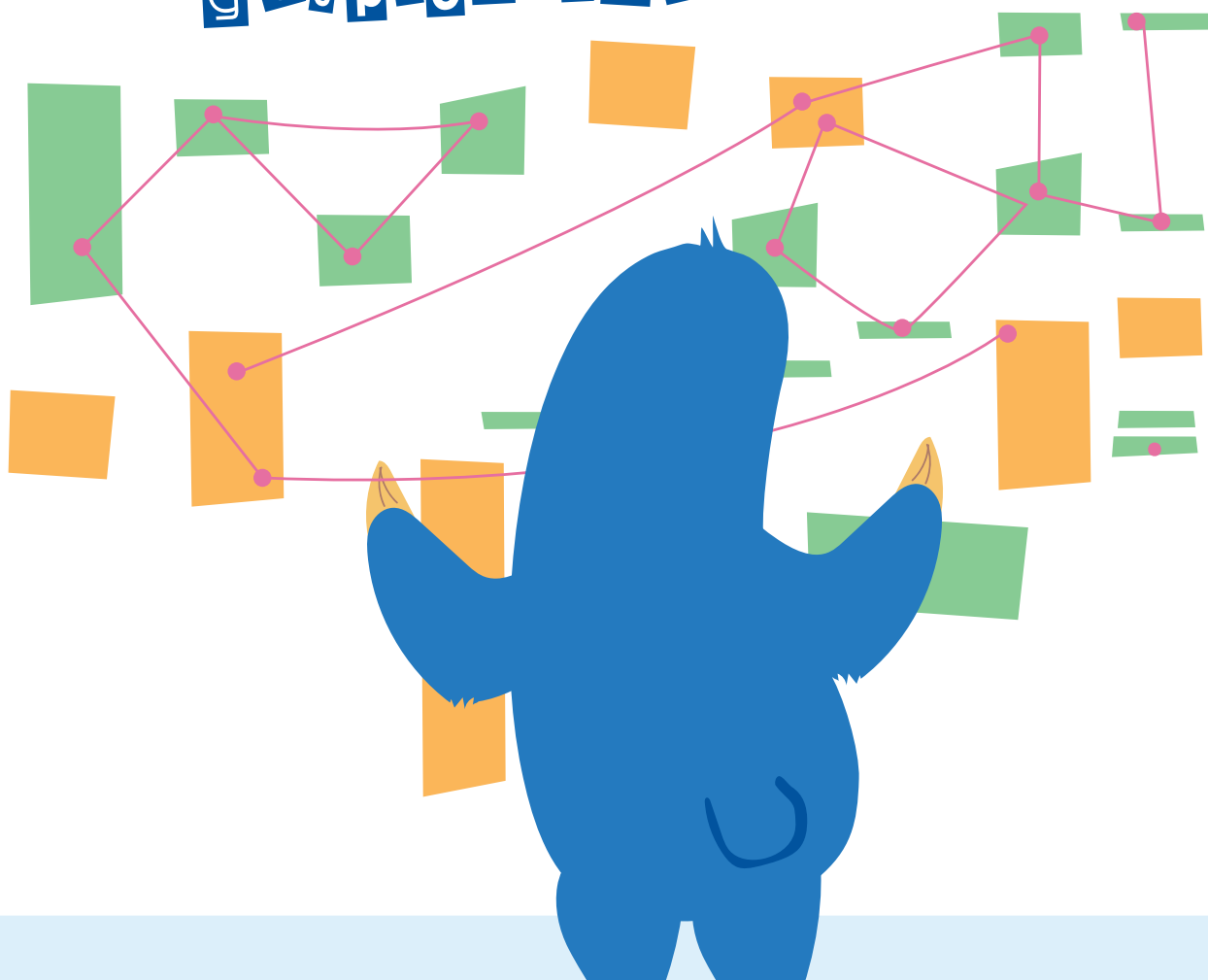
Ruim de helft van alle leerlingen is in 2026 positief over hun leraren. Dit percentage ging tussen 2022 en 2024 omlaag, maar stijgt sindsdien weer. Tien procent van de leerlingen is negatief over hun leraren, en ruim een derde is neutraal. Leerlingen in het praktijkonderwijs en de brugklas zijn het vaakst positief over hun leraren, en het minst vaak negatief. Havisten zijn juist het vaakst negatief en het minst vaak positief. Eerstejaars zijn vaker positief over hun leraren dan leerlingen in hogere jaren (dit staat niet in de figuur).

Figuur 3.1: Totaaloordeel leraren

● % negatief ● % neutraal ● % positief

Gesprekstechnieken

3.3 Wat doet het LAKS?

Het is goed om te zien dat meer dan de helft van de leerlingen tevreden is over hun leraren. Het LAKS vindt dat leerlingen moeten kunnen meepraten over de kwaliteit van het onderwijs dat ze krijgen. Hiervoor hebben we een handige brochure ontwikkeld: de LOD-brochure. LOD staat voor 'Leerlingen Ontwikkelen Docenten'. In de brochure geven we tips over verschillende manieren om jouw docent(en) feedback te geven. Zo kun je actief invloed hebben op hoe jouw docent lesgeeft en het helpt je docent tegelijkertijd om zich (verder) te ontwikkelen in diens vak. Dit is belangrijk, omdat de lessen van jouw docenten natuurlijk wel moeten aansluiten op hoe jij leert en wat je wilt leren.

Het LAKS is dit jaar ook bezig geweest met een magazine over onderwijskwaliteit. In dit magazine lees je een interview met twee docenten die het belangrijk vinden dat docenten naar de feedback van hun leerlingen luisteren! Bekijk dit magazine op onze website.

3.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Check de LOD-brochure van het LAKS! In de LOD-brochure vind je allemaal tips hoe je als leerling betrokken kunt zijn bij de ontwikkeling van je docenten. Ook voor leraren en ander schoolpersoneel staat de brochure vol met tips. Een deel van de tips kun je als leerling direct bij jou op school toepassen. Je kan bijvoorbeeld direct tips geven aan jouw docent tijdens of na een les of dit via een vragenlijst of een groepsgesprek met de klas doen. Voor andere ideeën uit de brochure, zoals de leerlingenarena of het deelnemen aan sollicitatiegesprekken van docenten, is samenwerking tussen jullie als leerlingenraad en de docenten of de schoolleiding nodig. In de LOD-brochure staat beschreven hoe je dit het beste kunt aanpakken. Je vindt de LOD-brochure op onze website of door onderstaande QR-code te scannen!

Scan de QR-code
en ga direct naar de
LOD-brochure

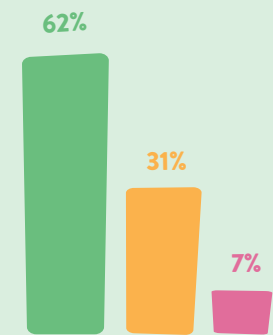

3.5 Opvallende resultaten

% negatief

% neutraal

% positief

Ruim zestig procent van de leerlingen vindt dat hun leraren goed helpen om hun best te doen op school; zeven procent vindt van niet.

Figuur 3.2: Helpen leraren je om je best te doen op school?

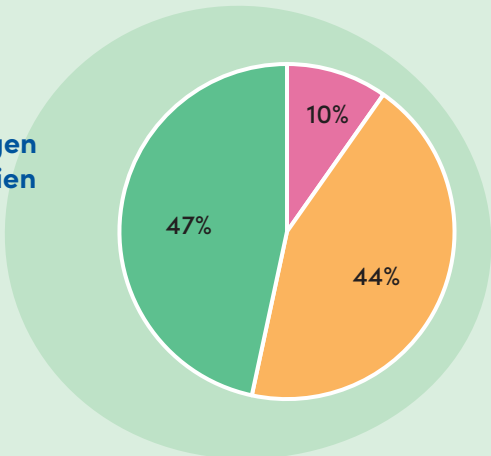

Ruim veertig procent van de leerlingen vindt dat hun leraren letten op wat zij (minder) goed kunnen, vijftien procent vindt van niet.

Figuur 3.3: Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?

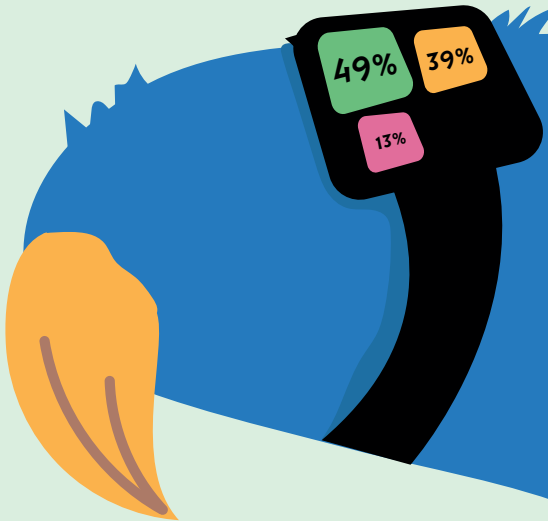
Iets minder dan de helft van de leerlingen vindt dat hun leraren goed uitleggen, tien procent vindt van niet.

Figuur 3.4: Kunnen je leraren goed uitleggen?

Ruim driekwart van de leerlingen vindt dat hun leraren goed met ze omgaan.

Figuur 3.5: Gaan leraren goed met je om?*

Ongeveer de helft van de leerlingen vindt dat leraren genoeg tijd voor ze hebben, dertien procent is het daar niet mee eens.

Figuur 3.6: Hebben leraren genoeg tijd voor je?*

“Een goede docent staat open voor feedback! Ga met je docenten in gesprek over hoe zij hun lessen geven.”

*Inclusief ProZO! Resultaten

4

Begeleiding

4.1 Inleiding

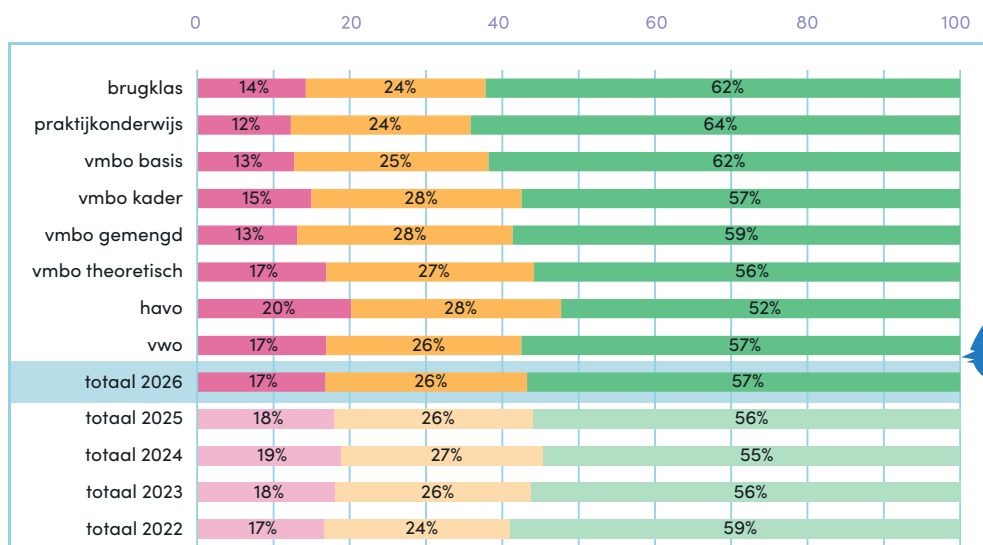
Dit hoofdstuk gaat over de tevredenheid van leerlingen over de begeleiding op school. Worden zij bijvoorbeeld goed geholpen bij leerproblemen, hun profielkeuze, of bij persoonlijke problemen? Het totaaloordeel voor begeleiding bestaat uit de vragen:

- Ben je tevreden over je mentor?
- Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?
- Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt?
- Helpt de school jou, naast het begrijpen van de lesstof, ook met andere vaardigheden?
- Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?

Er hoort ook nog een losse vraag bij dit thema: "Helpt de school bij het zoeken naar een stage?". Die vraag is alleen aan leerlingen in het praktijkonderwijs gesteld. Ook kijken we, met behulp van losse vragen, naar de keuze voor een vakkenpakket of profiel, en voorbereiding op de eindexamens.

4.2 Totaaloordeel begeleiding

In 2026 is bijna zestig procent van de leerlingen positief over de begeleiding op school. Er zijn geen grote verschillen tussen de afgelopen jaren. Leerlingen in het praktijkonderwijs zijn het vaakst positief, en havisten het minst vaak. Ook over begeleiding zijn eerstejaars leerlingen vaker positief dan leerlingen in latere jaren (dit staat niet in de figuur).

Figuur 4.1: Totaaloordeel begeleiding

● % negatief ● % neutraal ● % positief

4.3 Wat doet het LAKS?

Het is goed om te zien dat, net als afgelopen jaren, meer dan de helft van de leerlingen positief is over de begeleiding die zij krijgen op school. Goede begeleiding is bijvoorbeeld belangrijk bij het maken van een keuze voor een vervolgstap na de middelbare school. Ondanks dat het grootste deel van de leerlingen positief is, zien wij dat niet elke school leerlingen genoeg begeleidt bij het nadenken over wat zij na school willen doen en de stappen die daarvoor nodig zijn. Bij de ene school is loopbaanoriëntatie, en –begeleiding (LOB) heel uitgebreid, terwijl er bij de andere school alleen een studie- of beroepentest wordt ingevuld. De keuze voor een vervolgstudie kan erg lastig en stressvol zijn voor leerlingen. Eerder heeft het LAKS een LOB-checklist uitgebracht waarin beschreven wordt wat er op het gebied van LOB belangrijk is voor jou op school. Om leerlingen hierbij verder te helpen, heeft het LAKS dit jaar een LOB-stappenplan gemaakt. In dit stappenplan staat beschreven wat jou op weg kan helpen om een goede, weloverwogen studiekeuze te maken. Het stappenplan is tot stand gekomen op basis van onder andere de input van de leden van het LAKS. Dit jaar hebben we een pizza-panel georganiseerd over LOB en zijn we in gesprek gegaan met scholieren over hoe de loopbaanoriëntatie en –begeleiding er op de middelbare school uit zou moeten zien en

wat leerlingen hiervoor nodig hebben. De LOB-checklist en –stappenplan vind je op onze website of door de QR-code rechtsonderin deze pagina te scannen!

Bijna een kwart van de leerlingen geeft aan dat hun school hen niet goed helpt wanneer ze persoonlijke problemen hebben. Het LAKS vindt het belangrijk dat leerlingen de juiste hulp (kunnen) krijgen en goed weten waar ze terecht kunnen. Elke school heeft een vertrouwensnetwerk met mensen die ervoor moeten zorgen dat jij je als leerling fijn en veilig voelt op school. Dit kan je mentor zijn, waarover driekwart van de leerlingen aangeeft tevreden te zijn. Maar ook schoolartsen, vertrouwenspersonen en ander onderwijspersoneel kunnen bij het vertrouwensnetwerk horen. Het LAKS merkt helaas dat het vertrouwensnetwerk op veel scholen voor leerlingen nog niet goed te vinden is. Veel leerlingen worstelen met (mentale) problemen, maar weten niet goed hun weg te vinden naar de mensen die hen het beste kunnen helpen. Daarnaast weten ook niet alle docenten altijd goed naar wie ze kunnen doorverwijzen. Om deze reden heeft het LAKS dit jaar een wegwijzer gemaakt. Je vindt deze wegwijzer op onze website, of door de QR-code te scannen op deze pagina.

4.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Zijn jullie als leerlingenraad tevreden over de begeleiding op jullie school? Hoe is dit geregeld, weten jullie goed bij wie jullie waarvoor terecht kunnen? Gebruik de LOB-checklist en het LOB-stappenplan om erachter te komen wat er op jouw school nodig is voor een goede loopbaanoriëntatie en hoe leerlingen vinden dat dit eruit zou moeten zien.

Weten jullie verder hoe het vertrouwensnetwerk op jullie school eruitziet? Vaak staat informatie hierover ergens verstopt in de schoolgids. Het is goed als leerlingen op de hoogte zijn van de

hulp die ze vanuit school kunnen krijgen. Als leerlingenraad kun je hierin een rol spelen. Denk met elkaar, en eventueel samen met docenten en de schoolleiding, na over de beste manieren om dit soort informatie bij alle leerlingen terecht te laten komen. Het LAKS heeft hiervoor een voorbeeld gemaakt (een 'template') die je kunt printen en invullen met jullie eigen vertrouwenspersonen en mentoren. Zo weet iedereen waar je terecht kan op jullie school.

Scan de QR-code en ga direct naar de LOB-checklist en stappenplan

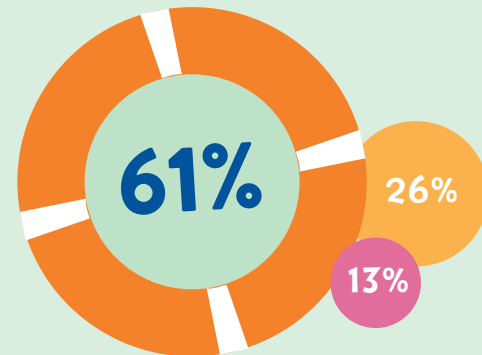
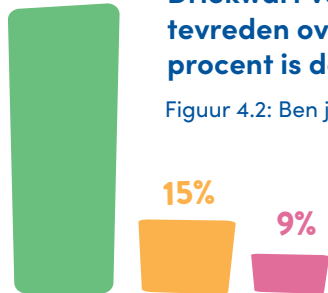
4.5 Opvallende resultaten

● % negatief
● % neutraal
● % positief

75%

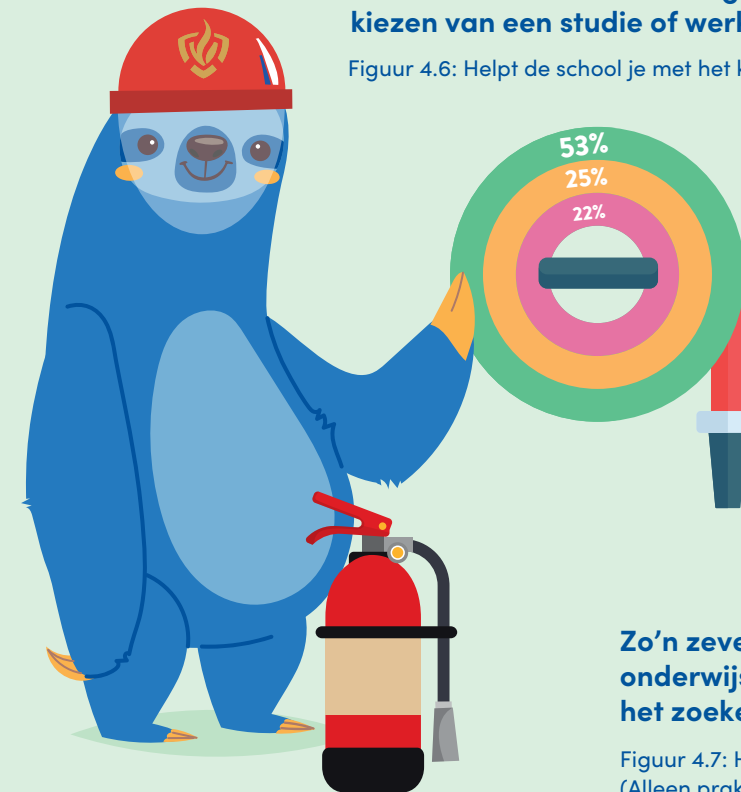
Driekwart van de leerlingen is tevreden over hun mentor, negen procent is dat niet.

Figuur 4.2: Ben je tevreden over je mentor?

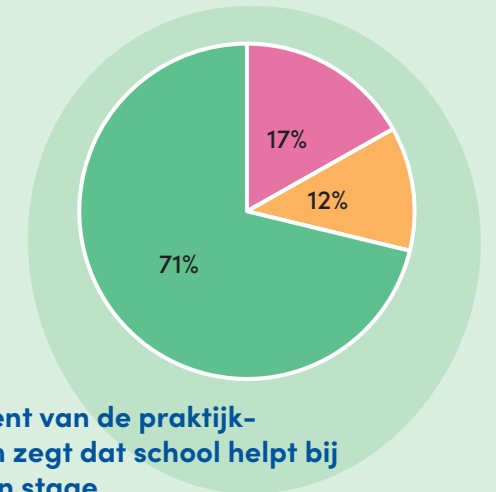
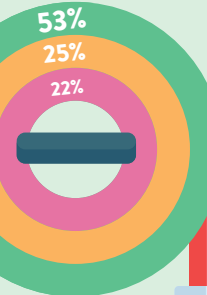
Iets meer dan zestig procent van de leerlingen geeft aan hulp te krijgen als ze leerproblemen hebben.

Figuur 4.3: Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?

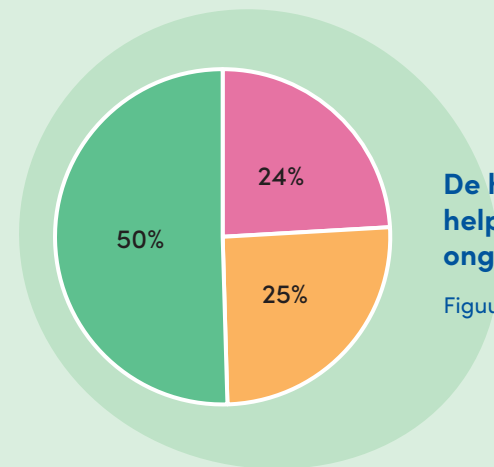
Ruim de helft van de leerlingen krijgt hulp van school bij het kiezen van een studie of werk, een op de vijf krijgt dat niet.

Figuur 4.6: Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?

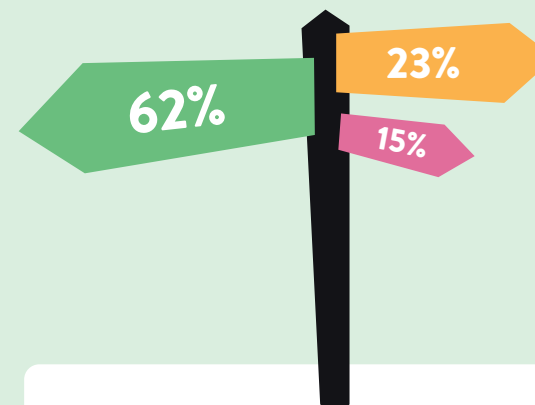
Zo'n zeventig procent van de praktijkonderwijsleerlingen zegt dat school helpt bij het zoeken naar een stage.

Figuur 4.7: Helpt de school je bij het zoeken naar een stage? (Alleen praktijkonderwijs)

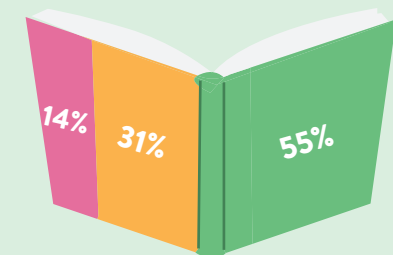
De helft van de leerlingen vindt dat school hen goed helpt als ze persoonlijke problemen hebben; ongeveer een kwart vindt juist van niet.

Figuur 4.4: Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt?

Ruim zestig procent van de leerlingen is positief over de hulp bij het kiezen van een profiel of vakkenpakket.

Figuur 4.8: Ben je tevreden over de begeleiding die je hebt gehad bij het kiezen van jouw profiel/vakkenpakket?

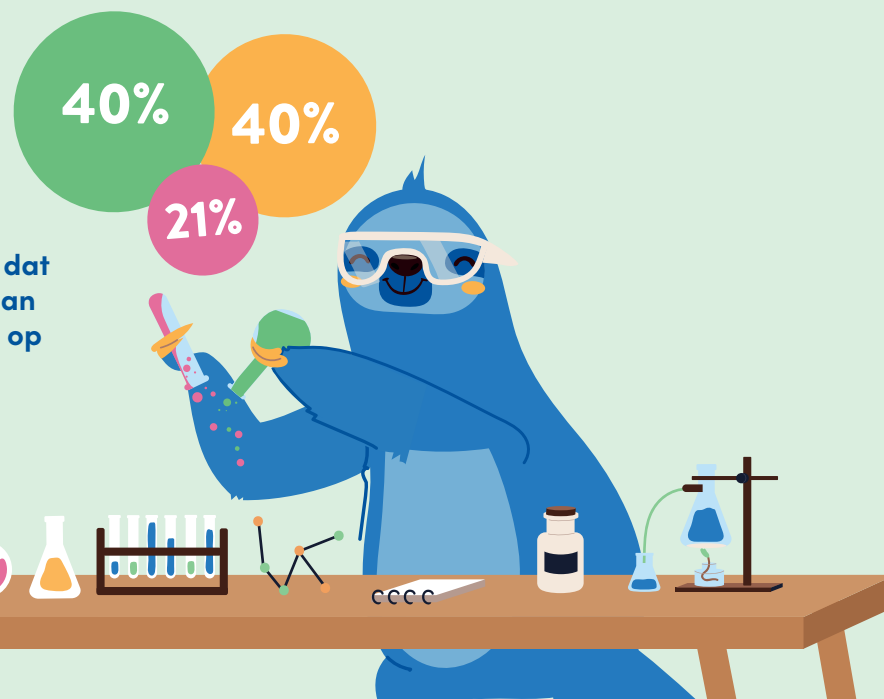

Ruim de helft van de leerlingen is tevreden over de voorbereiding op de eindexamens, veertien procent is dat niet.

Figuur 4.9: Ben je tevreden over de voorbereiding op de eindexamens?

Veertig procent van de leerlingen vindt dat school helpt bij andere vaardigheden dan alleen het begrijpen van de lesstof, een op de vijf leerlingen heeft dat gevoel niet.

Figuur 4.5: Helpt de school jou, naast het begrijpen van de lesstof, ook met andere vaardigheden?*

“Het is belangrijk dat je weet bij wie je terecht kunt voor vragen over school en jouw persoonlijke situatie. Weet je dit niet? Geef het aan bij een afdelingsleider of de directeur!”

*Inclusief ProZO! resultaten

Mogelijkheden op school

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over wat er allemaal kan op school. Zo gaat het over of er extra activiteiten buiten de les om zijn, of leerlingen toegang hebben tot digitale leermiddelen en over de ruimtes waar je pauze kunt houden of kunt leren

Het totaaloordeel over mogelijkheden is gebaseerd op deze vragen:

- Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les?
- Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen?
- Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren?

- Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?
- Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren?
- Zijn de regels op je school duidelijk?

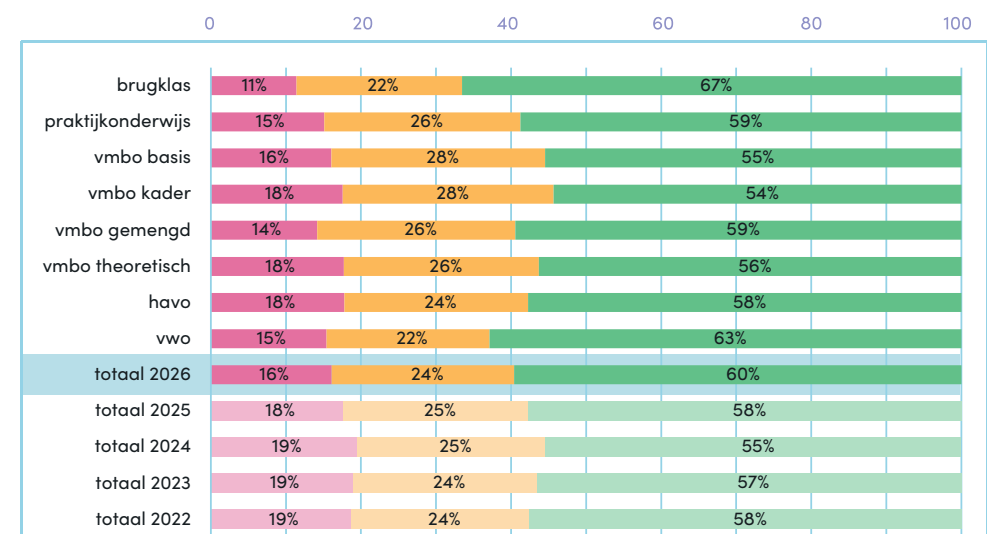
Ook is er een losse vraag over dit thema: "Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt?"

Aan het eind van dit hoofdstuk kijken we nog naar ervaringen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte (bij leerproblemen, beperkingen en blijvende ziektes) en wat zij vinden van de hulpmiddelen die ze op school krijgen.

5.2 Totaaloordeel begeleiding

In 2026 is zestig procent van de leerlingen positief over de begeleiding op school. Er zijn geen grote verschillen tussen de afgelopen jaren.

Leerlingen in de brugklas en het praktijkonderwijs zijn het vaakst positief, en havisten het minst vaak. Ook over begeleiding zijn eerstejaars leerlingen vaker positief dan leerlingen in latere jaren (dit staat niet in de figuur).

Figuur 5.1: Totaaloordeel mogelijkheden op school

● % negatief ● % neutraal ● % positief

“Een laptop of tablet heb je nodig om mee te kunnen doen in de les. Maar wie betaalt dat? De school is daar officieel verantwoordelijk voor. Weet jij hoe dat bij jou geregeld is?”

5.3 Wat doet het LAKS?

We zien dat meer dan een kwart van de leerlingen niet tevreden is over de extra activiteiten die ze kunnen volgen buiten de lessen. Daarnaast geeft ruim de helft van de leerlingen aan extra vakken of activiteiten te kunnen volgen als ze dat willen, maar weet ook dertig procent van de leerlingen niet of dit kan bij hen op school. Als LAKS vinden we het belangrijk dat leerlingen onderwijs volgen dat bij hen past en dat leerlingen hierover kunnen meepraten. Elk jaar organiseert het LAKS scholierencongressen, een reeks gesprekken over een bepaald onderwerp. Dit jaar lag de focus op onderwijstijd. Hoe vinden leerlingen dat deze tijd is ingericht? Hoeveel uur les is ideaal volgens een leerling, en wat maakt een goede lesdag? Uit de congressen kwam naar voren dat leerlingen nog best veel verbeterpunten voor hun onderwijs zagen. Zo zouden leerlingen later willen beginnen, hebben ze behoefte aan een logische verdeling van vakken over de dag en willen ze meer afwisseling binnen de lessen. Het volledige rapport kun je vinden op onze website, scan hiervoor de QR-code. In het rapport staan ook handige aanbevelingen voor het gesprek over onderwijstijd bij jou op school!

Een ander belangrijk aandachtspunt, als het gaat om het volgen van extra activiteiten, is dat uitjes en extra activiteiten door school meestal worden betaald vanuit de vrijwillige ouderbijdrage. Tot een aantal jaar geleden betekende dit dat leerlingen van wie de ouders geen bijdrage hadden betaald niet mee konden op uitjes en naar extra activiteiten. Dat is inmiddels anders: als ouders de vrijwillige bijdrage niet kunnen of willen betalen, mogen leerlingen alsnog meedoen met het uitje of activiteit. Toch gaat dit niet op alle scholen goed, sommige scholen zetten ouders namelijk onder druk om toch de bijdrage te betalen. Gebeurt dit bij jou op school? Laat het ons weten via info@laks.nl! Dan helpen wij je met de vervolgstappen. Het LAKS heeft dit jaar ook een video gemaakt waar alle verplichte en vrijwillige schoolkosten nog

eens duidelijk worden uitgelegd. Kijk deze eens samen met je ouders/verzorgers als je zeker wilt weten dat er geen onnodige kosten worden gemaakt. Je vindt deze video op de Instagram van het LAKS (@laksstagram).

We zijn blij om te zien dat 80% van de leerlingen aangeeft toegang te hebben tot boeken, computers en ander lesmateriaal. Helaas laten deze cijfers niet zien op welke manier leerlingen hier toegang toe hebben. Het is namelijk zo dat leerlingen vaak zelf voor een laptop moeten zorgen. Kunnen zij dat niet? Dan is de school hiervoor officieel verantwoordelijk, maar veel leerlingen weten dit niet. Ook stellen sommige scholen eisen aan wat voor laptop je moet aanschaffen. Houd je je hier niet aan, dan kan je met laptopproblemen niet op school terecht. Daarnaast geeft 4% van de leerlingen aan geen toegang te hebben tot (digitale) leermiddelen. Hoewel het om een relatief klein percentage leerlingen gaat, vindt het LAKS het belangrijk om hier aandacht voor te vragen. Al een aantal jaar roepen we daarom op tot het gratis maken van digitale leermiddelen voor scholieren. Op dit moment worden schoolboeken voor leerlingen namelijk gratis geregeld via de Wet gratis schoolboeken, maar vallen laptops of tablets niet binnen deze wet. Dit betekent dat leerlingen zelf hun schoollaptop of tablet moeten betalen, terwijl je tegenwoordig net zo hard je laptop als je boeken nodig hebt om mee te kunnen doen in de les. Het LAKS vindt dat hier verandering in moet komen. We hebben ook dit jaar weer veel gesprekken gevoerd om ervoor te kunnen zorgen dat digitale leermiddelen worden meegenomen in de wet. De Tweede Kamer gaat nu onderzoeken wat ervoor nodig is om dit te regelen.

Scan de QR-code
en lees het rapport

5.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?

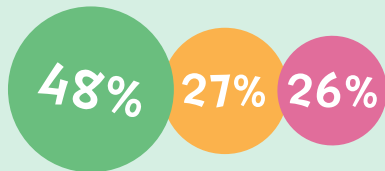
Hoe vinden de leerlingen op jullie school dat de onderwijstijd is geregeld? Ga als leerlingenraad met elkaar en met de medezeggenschapsraad in gesprek over hoe jullie de onderwijstijd op jullie school kunnen verbeteren. Scholen hebben zelf namelijk best veel vrijheid om te bepalen hoe ze de onderwijsuren willen besteden. Ga met de schoolleiding en docenten in gesprek over wat jullie vinden van hoe deze tijd is ingericht en wat jullie denken dat er beter kan!

Hoe gaat jullie school verder om met het bekostigen van digitale leermiddelen? Bestaat er bijvoorbeeld een regeling wanneer leerlingen geen laptop of tablet kunnen betalen? Veel leerlingen en ouders zijn hier niet van op de hoogte, terwijl ze hier wel gebruik van zouden willen maken. Als leerlingenraad kunnen jullie helpen om hierover informatie te verspreiden, zodat ouders en leerlingen weten waar ze recht op hebben.

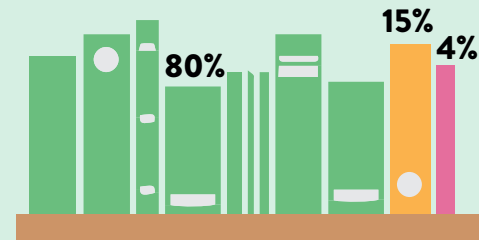
5.5 Opvallende resultaten

● % negatief ● % ja
 ● % neutraal ● % weet ik niet
 ● % positief ● % nee

Iets minder dan de helft van de leerlingen is positief over de extra activiteiten buiten de les, een kwart is dat juist niet.

Figuur 5.2: Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les?

Tachtig procent van de leerlingen heeft op school toegang tot boeken, computers en ander lesmateriaal dat zij nodig hebben.

Figuur 5.3 Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen.*

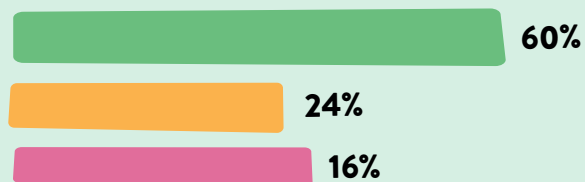
50% 26% 24%

De helft van de leerlingen is blij met de plekken om rustig te kunnen leren, maar bijna een kwart is hier niet zo blij mee.

Figuur 5.4: Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren?*

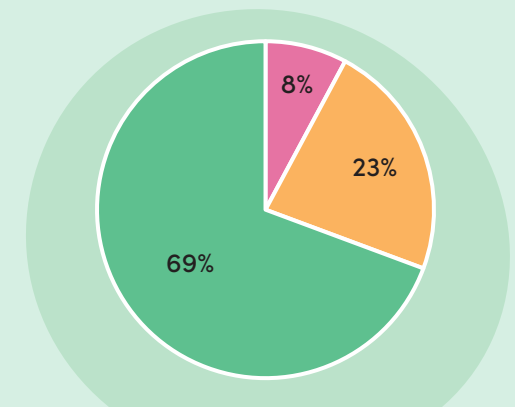
Zestig procent van de leerlingen is tevreden over de pauzeplekken, zestien procent is dat juist niet.

Figuur 5.5: Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?*

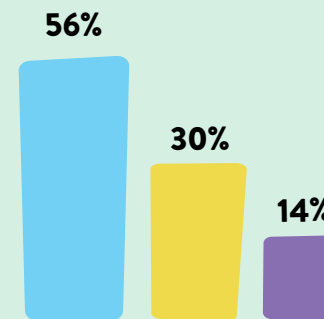
Bijna de helft van de leerlingen vindt dat school ze goed op de hoogte houdt van belangrijke gebeurtenissen op school. Een op de vijf leerlingen vindt juist van niet.

Figuur 5.6: Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren?

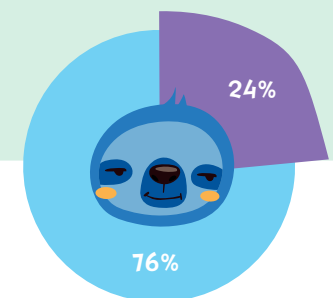
Voor de meeste de leerlingen zijn de regels op school duidelijk genoeg, voor acht procent is dat niet zo.

Figuur 5.7: Zijn de regels op je school duidelijk?

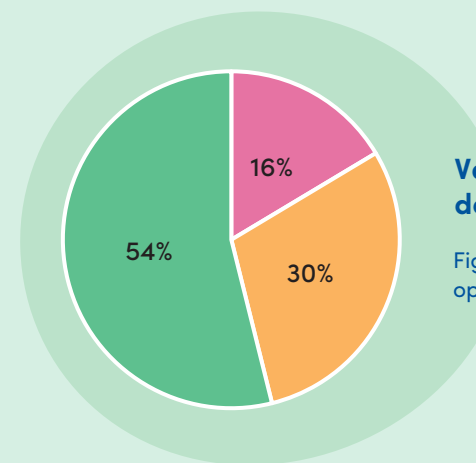
Ruim de helft van de leerlingen kan extra vakken of activiteiten volgen als ze dat willen. Dertig procent weet niet of het kan.

Figuur 5.8: Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt?*

Bijna een kwart van de leerlingen heeft een ondersteuningsbehoefte.

Figuur 5.9: Heb je op school extra hulp nodig bij één of meer beperkingen, ziektes of aandoeningen (dit noemen we een ondersteuningsbehoefte)? (Geen praktijkonderwijs)

Van de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte is ruim de helft tevreden over de hulpmiddelen op school.

Figuur 5.10: Ben je tevreden over de hulpmiddelen en aanpassingen op school voor jouw ondersteuningsbehoefte? (Geen praktijkonderwijs)

6 Inspraak

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over het oordeel van leerlingen over de inspraak die zij op school hebben. Wordt er op school gevraagd naar wat leerlingen van de lessen vinden, en doet school ook iets met de mening of ideeën van leerlingen? We kijken hiervoor naar vier losse vragen: hier kon geen totaaloordeel van worden gemaakt.

- Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen?
- Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?
- Is voor jou duidelijk waar of naar wie je toe moet als je een klacht hebt?
- Is er een leerlingenraad op jouw school?

6.2 Wat doet het LAKS?

We vinden het jammer dat slechts 14% van de leerlingen aangeeft dat er wel eens aan hen wordt gevraagd wat ze van de lessen vinden. Meer dan de helft van de leerlingen geeft aan dat er nooit aan hen wordt gevraagd wat zij van hun lessen vinden. Dat moet veel beter, vinden wij als LAKS. Het is belangrijk om leerlingen te laten meepraten over hun lessen, aan hen te vragen wat zij vinden dat er goed gaat en wat er volgens hen anders kan. Hiervoor is het belangrijk als er een leerlingenraad is.

Meer dan een kwart van de leerlingen is ontevreden over wat school met hun mening of ideeën doet. Het LAKS vindt het belangrijk dat de stem van leerlingen serieus wordt genomen en dat je als leerling kan aangeven wat jij op school belangrijk vindt. Een leerlingenraad is wat het LAKS betreft onmisbaar. We vinden het daarom goed om te lezen dat ruim 70% van de leerlingen laat weten een leerlingenraad te hebben op school. Ruim een kwart van de leerlingen weet niet of deze bestaat en een klein deel geeft aan dat er geen leerlingenraad is bij hen op school. Dit moet anders!

Om te zorgen dat iedere school een leerlingenraad heeft, heeft het LAKS samen met de VO-raad (de vertegenwoordiger van middelbare scholen in Nederland) een 'convenant' opgesteld. Dit is een lijst met afspraken tussen deze twee organisaties. Hierin staat dat scholen hun best moeten doen om ervoor te zorgen dat leerlingen hun mening kunnen laten horen en dat er een leerlingenraad is. Deze afspraken zijn de komende vijf jaar geldig.

Als LAKS ondersteunen we ook leerlingenraden door leerlingenraadtrainingen te geven. Tijdens deze training bespreken we de rol van de leerlingenraad, hoe leerlingen met elkaar samenwerken en hoe je goede plannen maakt en uitvoert. Over deze onderwerpen zijn ook werkbladen te vinden op onze website, of door de QR-code te scannen.

Scan de QR-code voor tips
of een training voor jouw
leerlingenraad

Om leerlingenraden nog meer te ondersteunen hebben we dit jaar ook een tweede editie van het leerlingenraadcongres georganiseerd. Meer dan 120 middelbare scholieren uit het hele land kwamen naar het congres om workshops te volgen en ervaringen uit te wisselen. In oktober staat de derde editie gepland!

Ook heeft het LAKS dit jaar gewerkt aan het voorbeeld leerlingenstatuut. Het leerlingenstatuut is een document waarin de rechten en plichten staan van leerlingen. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als je te laat komt, of je huiswerk niet hebt gemaakt? En wat als een docent niet komt opdagen voor een les, wanneer mag je dan weggaan? Scholen zijn wettelijk verplicht om een leerlingenstatuut te hebben dat om de twee jaar wordt vernieuwd. Het LAKS heeft dit jaar het model voor het leerlingenstatuut herzien. Ben je benieuwd wat jij kan toevoegen aan het leerlingenstatuut? Check dan het LAKS-model voor het leerlingenstatuut door onderstaande QR-code te scannen.

Een andere goede manier om als leerling mee te praten over het beleid op jouw school, is via de medezeggenschapsraad (MR). Het kan alleen soms best lastig zijn om als leerling in de MR deel te nemen. Wat moet je precies weten en welke agendapunten zijn voor jou als leerling interessant? Hiervoor heeft het LAKS dit jaar een MR-jaarkalender voor leerlingen gemaakt. Je vindt deze MR-jaarkalender op onze website!

6.3 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Hoe gaat het met jullie leerlingenraad op school? Het LAKS helpt je graag om jouw inspraak op school te vergroten! Vraag bijvoorbeeld een leerlingenraadtraining aan bij het LAKS. Wil je graag het leerlingenraadhandboek ontvangen, de leerlingenraad-werkbladen bekijken, jullie leerlingenstatuut herzien, een MR-cursus volgen of andere leerlingenraden ontmoeten via de leerlingenraadcongressen van het LAKS? Check onze website of mail naar info@laks.nl.

De resultaten van de LAKS-monitor kun je ook gebruiken om jouw inspraak te vergroten. Met het invullen van de LAKS-monitor wordt er namelijk informatie verzameld over wat er wel en niet goed gaat op school. Met deze resultaten staan jullie als leerlingenraad sterker, omdat jullie kunnen onderbouwen dat veel leerlingen van jullie school dezelfde mening delen. Hierdoor is de LAKS-monitor wat ons betreft hét middel om het gesprek aan te gaan op jullie school en verbeterpunten te bespreken. Dit kan aan de hand van het LAKS-monitor spel! Het LAKS-monitor spel kun je spelen met de leerlingenraad, maar ook samen met andere leerlingen, docenten, mentoren en de schoolleiding. Het is een laagdrempelige manier om samen de resultaten van de LAKS-monitor in te duiken en aan de hand van leuke opdrachten te bedenken hoe jullie met de resultaten aan de slag willen binnen jullie eigen school. Vraag deze aan via onze website of door onderstaande QR-code te scannen!

Scan de QR-code en
vraag het LAKS-monitor
spel aan!

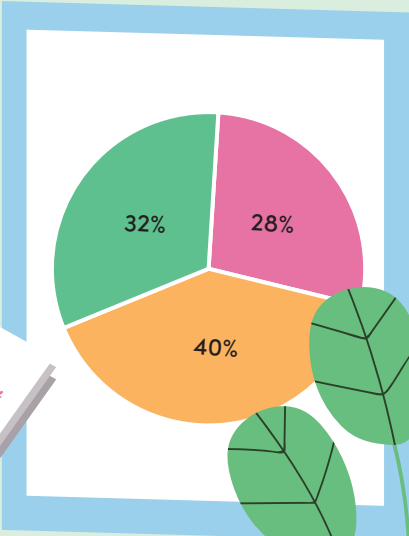
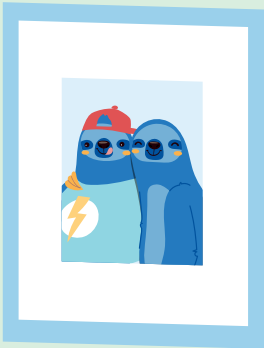

6.4 Opvallende resultaten

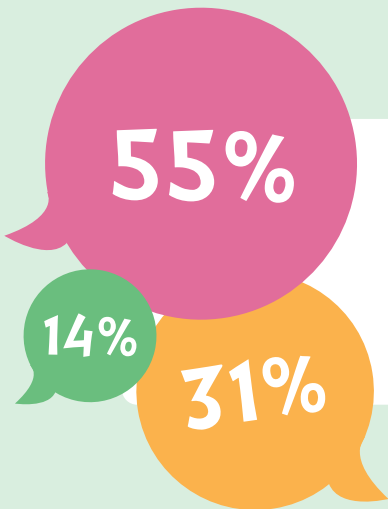
- % negatief
- % neutraal
- % positief
- % ja
- % weet ik niet
- % nee

Bijna een derde van de leerlingen is tevreden over wat school met hun mening of ideeën doet. Bijna dertig procent is dat juist niet.

Figuur 6.1: Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen?

28% is niet tevreden over wat school met hun mening of ideeën doet

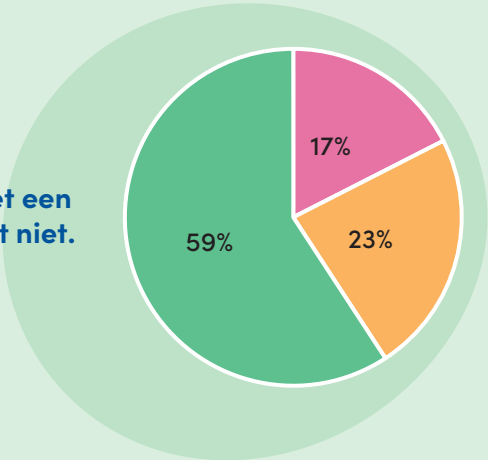

Aan slechts veertien procent van de leerlingen wordt wel eens gevraagd wat ze van de lessen vinden: aan meer dan de helft wordt dit nooit gevraagd.

Figuur 6.2: Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?*

Bijna zestig procent van de leerlingen weet waar ze met een klacht terecht kunnen, maar zeventien procent weet dat niet.

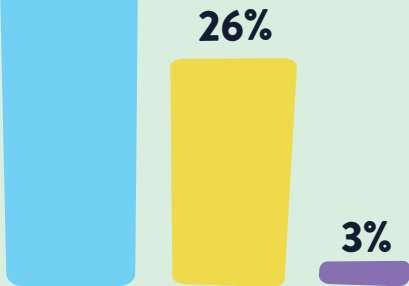
Figuur 6.3: Is voor jou duidelijk waar of naar wie je toe moet als je een klacht hebt?*

71%

Ruim zeventig procent van de leerlingen heeft een leerlingenraad op school. Een kwart weet niet of dat zo is, en een klein deel zegt zelfs dat er geen leerlingenraad op school is.

Figuur 6.4: Is er een leerlingenraad op jouw school?*

“Jouw mening doet ertoe – ook op school. Dus heb je een goed idee of heb je hulp nodig? Deel het. Begin klein, bijvoorbeeld bij je mentor of de leerlingenraad. Zelfs ik kom soms van mijn tak af om iets te zeggen. En geloof me... dat zegt wat.”

Sfeer en veiligheid

7.1 Inleiding

Leerlingen gaven ook een oordeel over de sfeer en veiligheid op hun school. Zo vroegen we naar hun gevoel van veiligheid en of ze het naar hun zin hebben op school. Het totaaloordeel voor sfeer en veiligheid bestaat uit de volgende vragen:

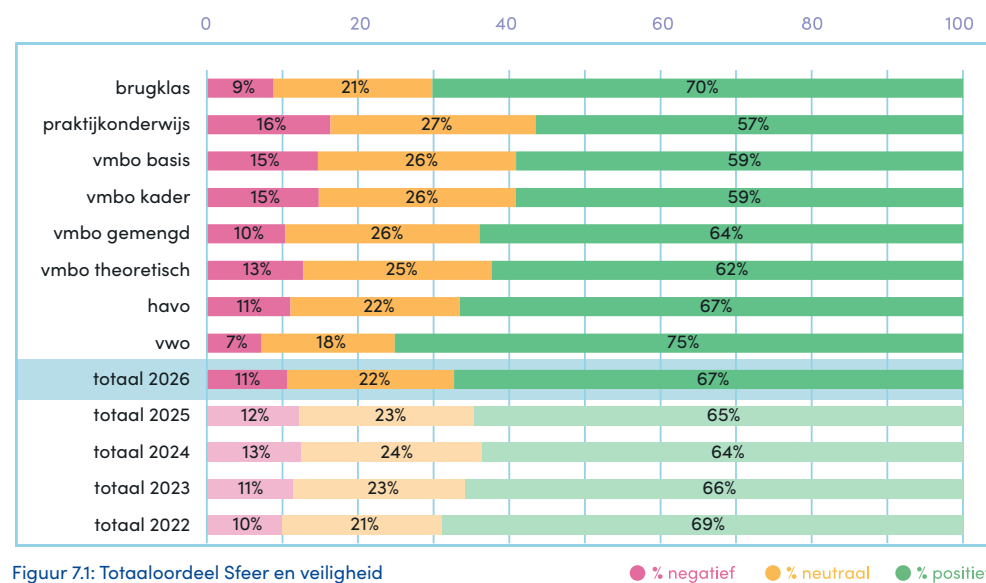
- Ben je tevreden over de sfeer op je school?
- Vind je het leuk om met andere leerlingen van je school om te gaan?
- Heb je het naar je zin op school?
- Voel je je veilig op school?
- Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten?

Er is één losse vraag gesteld, namelijk "Ervaar je wel eens stress door school?" (Deze vraag is niet gesteld aan leerlingen in het praktijkonderwijs).

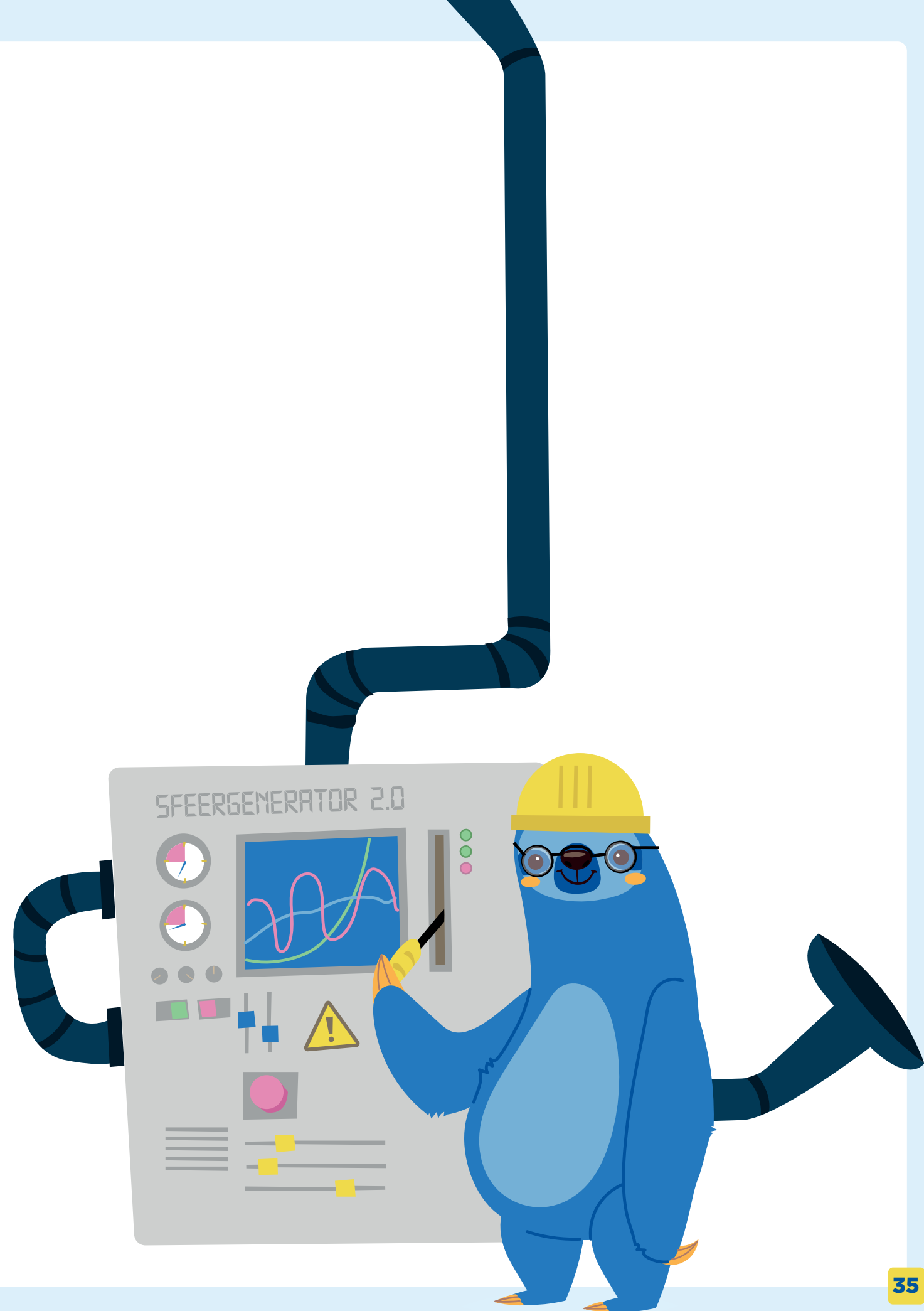
Ook besteden we apart aandacht aan pesten: hoe vaak hebben leerlingen hiermee te maken, en gaat school er goed mee om?

7.2 Totaaloordeel sfeer en veiligheid

In 2026 zien we dat een kleine zeventig procent van de leerlingen positief is over de sfeer en veiligheid op school. Dat aandeel werd sinds 2022 iets kleiner, maar neemt sinds vorig jaar weer wat toe. Vwo-leerlingen zijn het vaakst positief over de sfeer en veiligheid op school, leerlingen op het praktijkonderwijs het minst vaak. Leerlingen in het eerste én in de laatste twee jaren zijn vaker positief over de sfeer en veiligheid dan leerlingen in andere leerjaren (dit staat niet in de figuur).

Figuur 7.1: Totaaloordeel Sfeer en veiligheid

7.3 Wat doet het LAKS?

Het LAKS vindt het belangrijk dat de sfeer en veiligheid op scholen goed zijn. Pas als je je fijn en veilig voelt op school, kom je echt aan leren en ontwikkelen toe. Het is daarom goed om te zien dat 67% van de leerlingen positief is over de sfeer en veiligheid op hun school. Dat wil ook zeggen dat veel leerlingen de sfeer en veiligheid niet op orde vinden, wat laat zien dat school voor veel leerlingen nog geen fijne plek is. Dit heeft gevolgen voor het leer- en ontwikkelproces van leerlingen. En los van de percentages: elke leerling die onveiligheid ervaart, is er één te veel. We zien ook dat iets meer dan 40% van de leerlingen zegt de afgelopen maanden met één of meerdere vormen van pesten te maken had. Dit is voor het LAKS reden tot actie voor een veiligere schoolcultuur. In hoofdstuk 4 hadden we het al over het vertrouwensnetwerk: mensen die ervoor moeten zorgen dat jij je als leerling fijn en veilig voelt op school. Omdat het LAKS merkt dat het vertrouwensnetwerk op veel scholen voor leerlingen helaas nog niet goed te vinden is, heeft het LAKS een wegwijzer over het vertrouwensnetwerk gemaakt. Je vindt deze wegwijzer op onze website.

We zien ook dat bijna de helft van de leerlingen aangeeft stress te ervaren door school. Dat zijn problematische cijfers, maar helaas geen cijfers die het LAKS verrassen. Vooral tijdens toetsweken ervaren veel leerlingen stress. Het is belangrijk dat leerlingen zich goed voelen, zodat zij optimaal kunnen leren. Daarom heeft het LAKS dit jaar een mental health walk georganiseerd. Tijdens deze wandeling in de natuur konden leerlingen met elkaar in gesprek over hun toetsdruk, of juist over hele andere dingen om te ontspannen.

Er gebeurt veel in de wereld en het kan soms lastig zijn om het daar met klasgenoten over te hebben. Maatschappelijk gevoelige thema's bespreken in de klas kan soms spannend zijn. Veel docenten willen het wel bespreekbaar maken, maar weten niet goed hoe ze dit moeten aanpakken. Daarom heeft het LAKS samen met Stichting School en Veiligheid een gespreksleidraad voor moeilijke gesprekken ontwikkeld. In de gespreksleidraad staan algemene tips die handig zijn voor elk gesprek, maar ook tips voor het bespreken van specifieke onderwerpen zoals mentale gezondheid en discriminatie.

Ook digitale veiligheid wordt steeds belangrijker in de schoolomgeving. Veel middelbare scholen gebruiken namelijk meekijksoftware, ook wel monitoringsoftware of schermcontrole genoemd. Dit stelt docenten in staat om tijdens de les digitaal toezicht te houden op de apparaten van leerlingen. Het LAKS maakt zich zorgen om deze ontwikkeling. Wij vinden dat elke scholier in Nederland moet kunnen rekenen op een leeromgeving waarin zij vertrouwd worden in plaats van gewantrouwd en gecontroleerd. Dit jaar hebben we daarom een pizza-panel georganiseerd waarbij we met scholieren in gesprek gingen over privacyvraagstukken op school en hebben we een video gemaakt om aandacht te vragen voor de risico's van meekijksoftware en privacy in de klas.

7.4 Wat kun je doen als leerlingenraad?

De gespreksleidraad over het bespreken van maatschappelijk gevoelige thema's vind je op onze website, of door onderstaande QR-code te scannen. Stuur deze door naar al je docenten op school!

Willen jullie als leerlingenraad het vertrouwensnetwerk op jullie school bekender en zichtbaarder maken voor leerlingen? In hoofdstuk 4 noemden we al dat de informatie hierover vaak ergens verstopt staat in de schoolgids. Als leerlingenraad kunnen jullie nadenken over de beste manieren om deze informatie bij alle leerlingen terecht te laten komen. Het LAKS heeft hiervoor een voorbeeld gemaakt (een 'template') dat je kunt printen en invullen met jullie eigen vertrouwenspersonen en mentoren. Zo weet iedere leerling bij wie je terecht kan op jullie school.

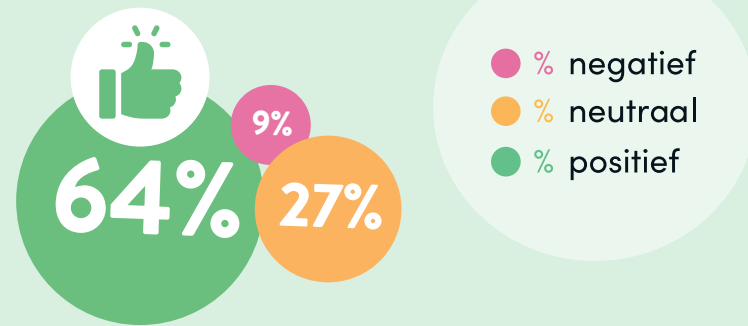
Weten jullie als leerlingen wat het beleid is over meekijksoftware bij jullie op school? Als leerlingenraad kunnen jullie het gesprek over digitale veiligheid op school op gang brengen. Verzamel bijvoorbeeld signalen van leerlingen op school, en ga in gesprek met docenten en de schoolleiding over digitale privacy en transparantie en afspraken voor een veilige leeromgeving waarin scholieren worden vertrouwd.

Om ervoor te zorgen dat de school een fijne omgeving is waar iedereen zich thuis voelt, kun je ook eens naar de LAKS Taalgids kijken. De LAKS Taalgids is een verzameling ideeën en voorbeelden die uitnodigen tot een goed gesprek. Ga bijvoorbeeld in gesprek met elkaar in de leerlingenraad: zijn er woorden of onderwerpen die jullie in de klas willen bespreken? Voelt iedereen zich fijn bij de woorden die nu gebruikt worden, of zijn er leerlingen die buiten gesloten worden of het niet prettig vinden hoe er over bepaalde onderwerpen wordt gepraat? De LAKS Taalgids kan een begin zijn om hier met elkaar een gesprek over te starten. Als dat lastig is, kan ook de eerdergenoemde gespreksleidraad voor moeilijke gesprekken een handvat zijn.

Scan de
QR-code en lees de
Gespreksleidraad

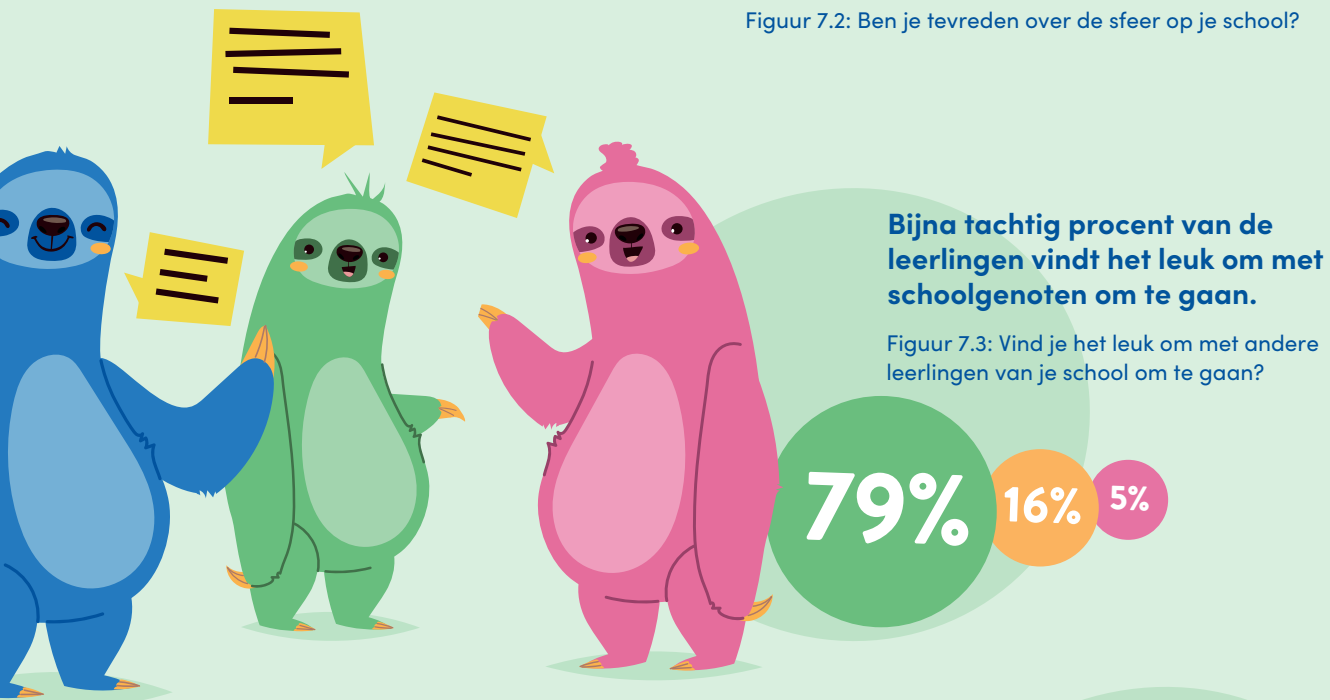

7.5 Opvallende resultaten

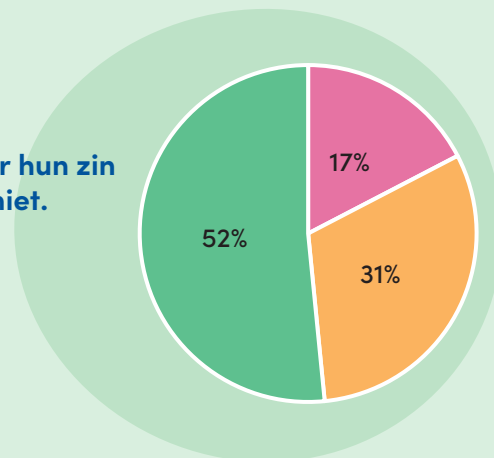
Ruim zestig procent van de leerlingen is positief over de sfeer op school, negen procent is dat niet.

Figuur 7.2: Ben je tevreden over de sfeer op je school?

De helft van de leerlingen heeft het naar hun zin op school; zeventien procent heeft dat niet.

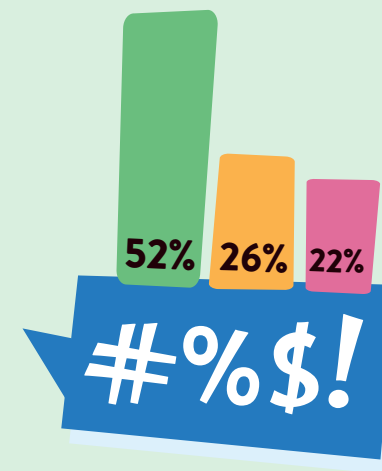
Figuur 7.4: Heb je het naar je zin op school?

82% 13% 5% niet

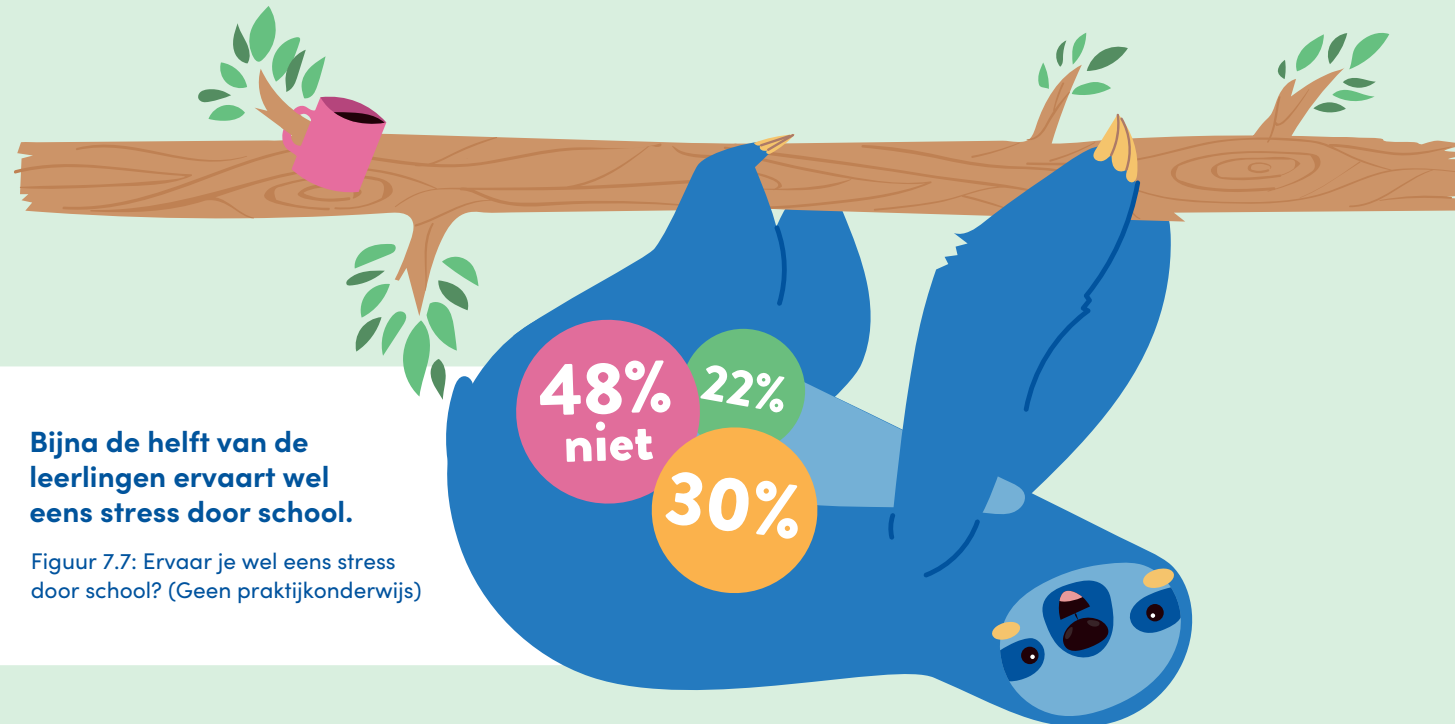
De meerderheid van de leerlingen voelt zich veilig op school.

Figuur 7.5: Voel je je veilig op school?

Ruim de helft van de leerlingen is positief over wat school doet tegen pesten. Ruim een op de vijf is hier juist niet tevreden over.

Figuur 7.6: Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten?

Iets meer dan veertig procent van de leerlingen heeft de afgelopen drie maanden met een of meer soorten pesten te maken gehad.

Figuur 7.8: Soorten pestgedrag in de afgelopen drie maanden

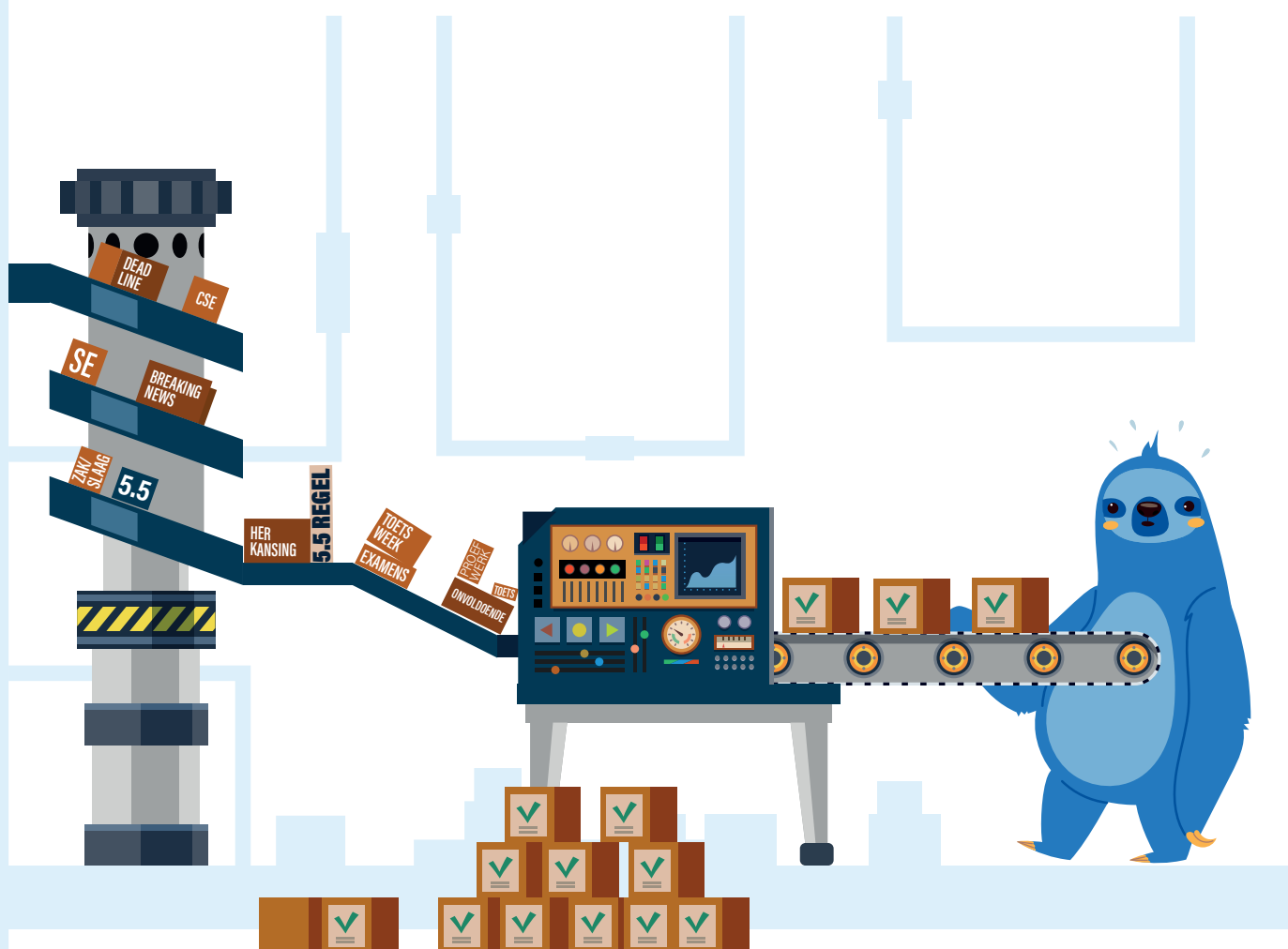
8

Toetsdruk

8.1 Inleiding

Dit jaar hebben we opnieuw vragen gesteld over het onderwerp 'toetsdruk': druk die leerlingen ervaren door bijvoorbeeld toetsen, cijfers en huiswerk. Hiervoor kijken we naar drie losse vragen (er is geen totaaloordeel):

- Maak je je wel eens zorgen over je schoolresultaten?
- Ben je tevreden over de manier waarop school toetst wat je geleerd hebt?
- Ben je tevreden over de mogelijkheden om mee te praten over je lessen en toetsen?

Scan de QR-code en vraag een toetsdruktraining aan

8.2 Wat doet het LAKS?

We zien dat de zorgen van scholieren over hun schoolresultaten ten opzichte van vorig jaar gelijk zijn gebleven. Bijna een derde van de leerlingen maakt zich wel eens zorgen over hun schoolresultaten. Het LAKS vindt dit zorgelijk. We zien al jaren dat leerlingen steeds meer druk en stress ervaren om te presteren. Dat is voor een groot deel toe te schrijven aan de huidige toetscultuur, waarin leerlingen van toets naar toets leven, gemiddeld wel 102 toetsen per schooljaar krijgen en een enorme druk ervaren om keer op keer goede cijfers te halen. We merken dat leerlingen door het hoge aantal toetsen hun onderwijs ervaren als 'zweten, weten, vergeten': zweten om te leren voor een toets, de stof goed weten bij de toets, om de stof na de goed gemaakte toets weer keihard te vergeten. Dat is niet hoe we willen dat leerlingen hun onderwijs ervaren. Samen met de VO-raad werkt het LAKS daarom samen aan het project 'Toetsdruk verminderen'. Met dit project bieden we ondersteuning aan scholen om de toetsdruk voor leerlingen te verminderen en het welbevinden van leerlingen te vergroten. Voor leerlingen biedt het LAKS hiervoor bijvoorbeeld toetsdruktrainingen aan. Tijdens de toetsdruktraining praten we over de toetscultuur bij jullie op school en denken we samen na over manieren om die toetscultuur te verminderen. Daarna bedenken we hoe jullie deze aanpassingen en voorstellen kunnen bespreken met jullie docenten en schoolleiders.

Ook zien we dat er veel druk ligt op de eind-examens, en dat dat gepaard gaat met veel stress voor leerlingen. Na jaren hard werken valt en staat

alles voor veel leerlingen met de twee weken waarin de centrale schriftelijke examens (cse) worden afgenomen. Het LAKS vindt dat dit zo niet langer kan. Daarom zijn we op 30 april van dit jaar een petitie gestart om de 5,5 regel af te schaffen. De 5,5 regel houdt in dat je voor alle gemaakte centrale examens een 5,5 gemiddeld moet hebben. Ondanks dat je voor elk vak voldoende staat en al je eindcijfers voldoende zijn, kun je dan toch zakken wanneer je geen 5,5 gemiddeld haalt voor enkel de cse's. Het LAKS vindt dat de centrale examens in de huidige vorm daardoor geen afsluiting is van een schooltijd waarin leerlingen kunnen laten zien wat ze kennen en kunnen. Er is daarbij te weinig aandacht voor het leerproces. Het LAKS roept daarom op om op korte termijn de 5,5 regel af te schaffen om de focus te verleggen naar de schoolexamens. Op lange termijn vinden wij dat er moet worden nagedacht over een flexibelere vorm van het centraal eindexamen.

Dit jaar vond ook opnieuw de Eindexamen-klachtenlijn (EEKL) van het LAKS plaats. Scholieren kunnen hier hun klachten indienen over bijvoorbeeld de inhoud van een examen, geluidsoverlast, of de organisatie van een examen. Omdat het LAKS ook signalen ontvangt over toets- en prestatiedruk, wat regelmatig kan leiden tot mentale en fysieke klachten, hebben we dit jaar voor het eerst samengewerkt met de organisatie In je bol. Reguliëre klachten kon je indienen bij het LAKS, maar voor extra steun tijdens de examenperiode, konden examenkandidaten bij In je bol terecht voor verlichting bij examenstress. Meer weten over In je bol? Check hun website voor meer informatie (www.injebol.nl).

8.3 Wat kun je doen als leerlingenraad?

Hoe ziet het toetsbeleid er bij jullie op school uit? Werkt het huidige toetsbeleid volgens jullie, of zijn er dingen waarvan jullie denken dat dit beter kan of die jullie graag anders zien? Ga hierover in gesprek met medeleerlingen, docenten en de schoolleiding. Denk bijvoorbeeld na over hoe jullie het liefst, op verschillende manieren, getoetst willen worden. Is dit in de huidige vorm van toetsing, of ontvangen jullie liever op een andere manier feedback van

docenten over jullie leerproces? Wil je graag hulp van het LAKS bij het nadenken over het toetsbeleid bij jullie op school, vraag dan een toetsdruktraining aan via onze website of door QR-code (zie vorige pagina) te scannen. Tijdens deze training geven we praktische tips en kunnen we samen nadenken over het voeren van het gesprek over het toetsbeleid bij jullie op school. Heb je andere vragen over toetsdruk of wil je meer weten over het project Toetsdruk, check dan de handleiding van project Toetsdruk.

8.4 Opvallende resultaten

- % negatief
- % neutraal
- % positief

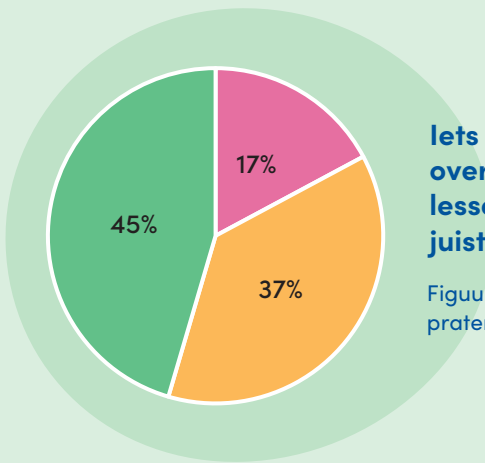
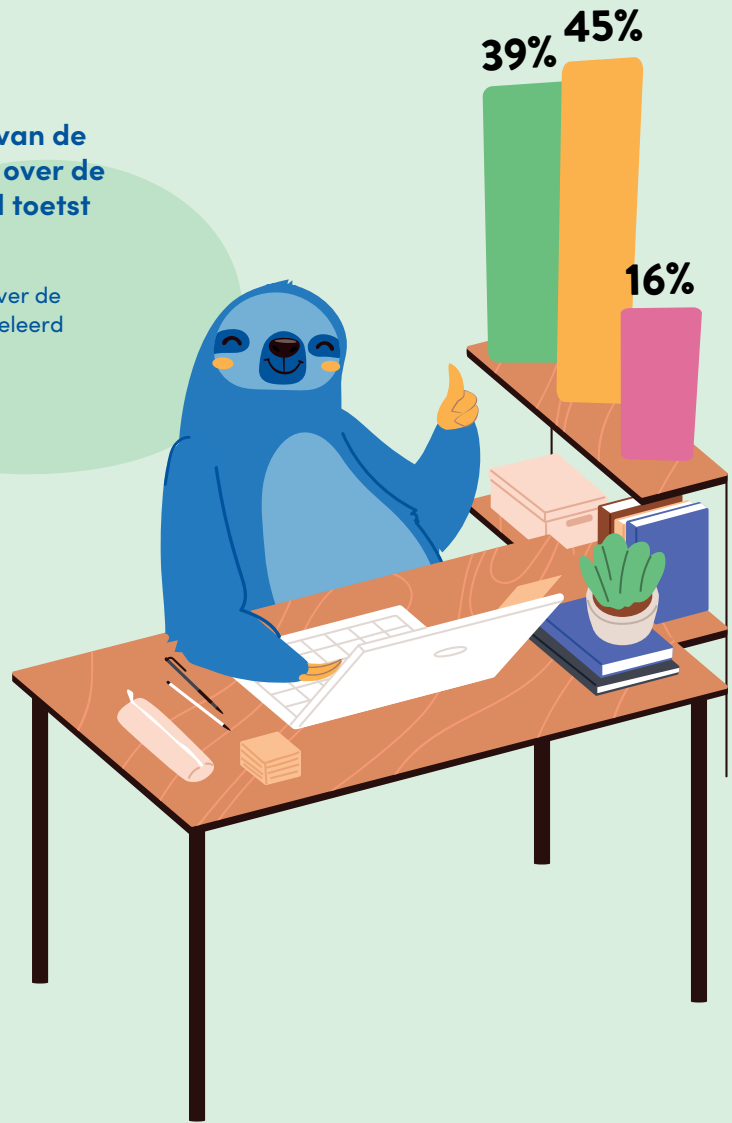
Bijna dertig procent van de leerlingen maakt zich wel eens zorgen over de eigen schoolresultaten, 36 procent doet dat nooit.

Figuur 8.1: Maak je je wel eens zorgen over je schoolresultaten?

Bijna veertig procent van de leerlingen is tevreden over de manier waarop school toetst wat er geleerd is.

Figuur 8.2: Ben je tevreden over de manier school toetst wat je geleerd hebt?

Iets minder dan de helft van de leerlingen is tevreden over de mogelijkheden om mee te praten over hun lessen en toetsen. Een kleine twintig procent is daar juist niet tevreden over.

Figuur 8.3: Ben je tevreden over de mogelijkheden om mee te praten over je lessen en toetsen?

Algemeen oordeel

Dit laatste hoofdstuk gaat over de algemene tevredenheid van leerlingen over hun school. Welke rapportcijfers geven leerlingen aan hun school, en wat heeft invloed op die tevredenheid van scholieren? Ten slotte geven we aan wat er al goed geregeld is binnen de verschillende onderwijsrichtingen, en waar het nog beter kan.

9.1 Inleiding

Om de algemene tevredenheid van leerlingen te meten, is de volgende vraag gesteld:

- Wat voor rapportcijfer geef je jouw school?

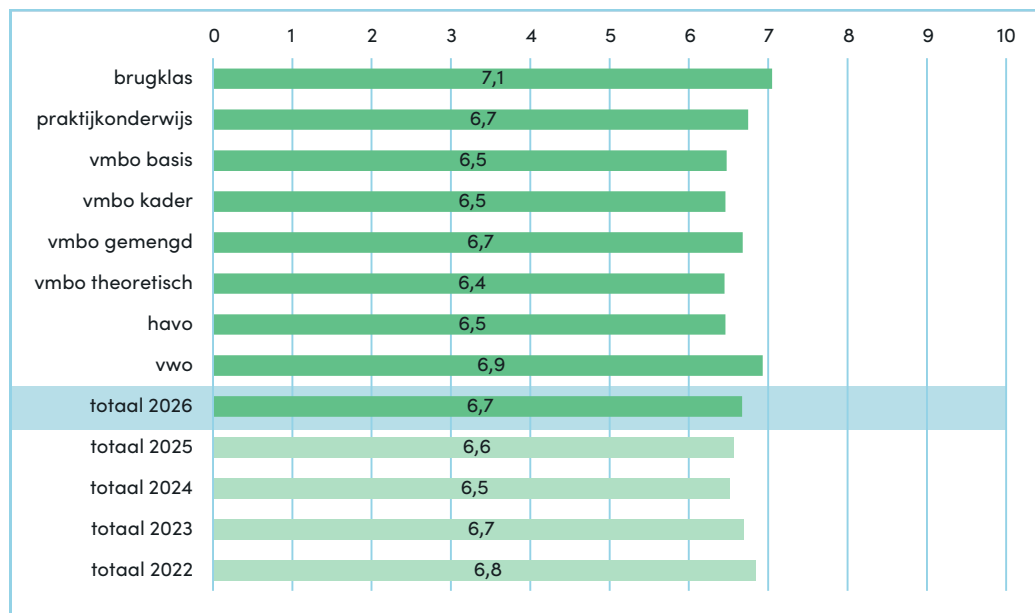
Eerst laten we het antwoord op deze vraag zien. Daarna kijken we welke van de eerder besproken vragen invloed hebben op het rapportcijfer. Met deze informatie kunnen we zien hoe scholen de tevredenheid van leerlingen kunnen verbeteren.

9.2 Rapportcijfer

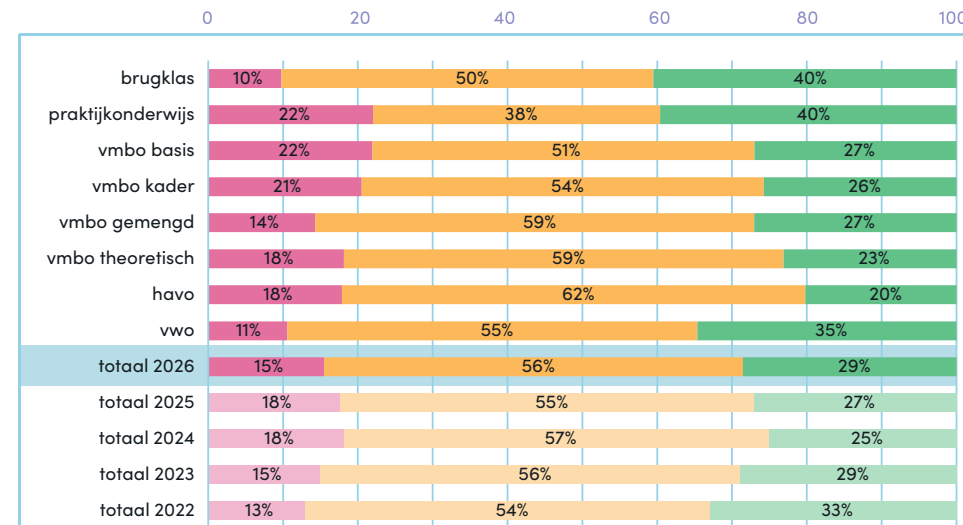
In 2026 gaven alle leerlingen gemiddeld een 6,7 aan hun school. De afgelopen jaren is dit cijfer niet veel veranderd; het gaat om tienden van een cijfer. In figuur 9.1 zien we dat leerlingen in de brugklas, het praktijkonderwijs en het vwo gemiddeld de

hoogste cijfers geven. Leerlingen in vmbo tl/kader/basis en havo geven juist de laagste cijfers. Zoals ook bij de meeste thema's te zien was, gaven eerstejaars de hoogste rapportcijfers in vergelijking met leerlingen in hogere jaren (niet in de figuur).

Voor de volgende figuur zijn de rapportcijfers verdeeld in drie categorieën: ontevreden (een 5,5 of lager), neutraal (tussen de 5,5 en 7,5) en tevreden (7,5 of hoger). Bijna dertig procent van alle leerlingen zit in de hoogste groep (tevreden). Leerlingen in het praktijkonderwijs en de brugklas geven het vaakst een 7,5 of hoger geven, havisten juist het minst vaak. En ook hier vallen eerstejaars het vaakst in de meest positieve categorie (staat niet in de figuur).

Figuur 9.1: Wat voor rapportcijfer geef je je school? (Gemiddelden)

Figuur 9.2: Wat voor rapportcijfer geef je je school? (Categorieën) ● % ontevreden ● % neutraal ● % tevreden

9.3 Welke omstandigheden hebben de meeste invloed op het rapportcijfer?

We willen graag weten welke leerlingkenmerken en verschillende tevredenheidsoordelen de meeste invloed hebben op de algemene tevredenheid van leerlingen. Daarvoor hebben we een statistische analyse (een regressieanalyse) gedaan.

De volgende kenmerken van leerlingen, blijken van invloed op het rapportcijfer dat leerlingen hun school geven. Deze noemen we in volgorde van belangrijkheid:

- Hoe hoger het leerjaar, hoe lager het rapportcijfer dat leerlingen geven;
- Leerlingen in het vwo geven vaker een hoger rapportcijfer dan havisten;
- Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte geven vaker een lager cijfer dan leerlingen zonder een ondersteuningsbehoefte.

Ook voor de verschillende tevredenheidsvragen hebben we een regressieanalyse uitgevoerd om

te kijken welke de grootste invloed hebben op de hoogte van het rapportcijfer: leerlingen die positiever antwoorden op de vragen hieronder, geven een hoger rapportcijfer (in volgorde van belangrijkheid):

- Heb je het naar je zin op school?
- Gaan leraren goed met je om?
- Ben je tevreden over de sfeer op je school?
- Ben je tevreden over wat je leert op school?
- Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen?
- Helpen leraren je om je best te doen op school?
- Ben je tevreden over de manier waarop school toetst wat je geleerd hebt?
- Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les?
- Ben je tevreden over je mentor?
- Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?
- Zijn de regels op je school duidelijk?
- Werken computers, laptops of tablets goed op je school?
- In welk leerjaar zit je?

9.4 Investeren in plezier

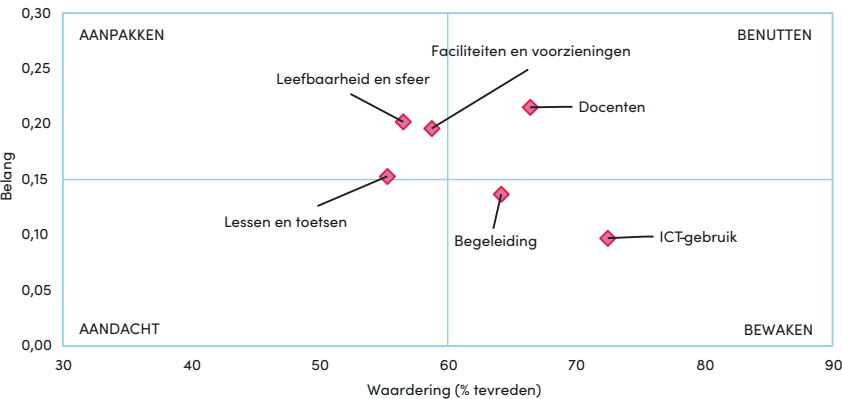
Zoals we in de vorige paragraaf zagen, is het naar je zin hebben op school het meest bepalend voor de algemene tevredenheid van leerlingen met hun school. Het helpt scholen om te weten hoe zij ervoor kunnen zorgen dat leerlingen met zo veel mogelijk plezier naar school gaan. Dat laten we hieronder zien met een prioriteitenmatrix. Het maken van een prioriteitenmatrix gaat met behulp van een aantal statistische stappen. Hieronder leggen we uit hoe je zo’n matrix moet lezen.

In de matrix staat op de ene as (de verticale y-as) het belang van de totaaloordelen voor het wel of niet met plezier naar school gaan. Op de andere as (de horizontale x-as) staat de waardering op deze oordelen. Die waardering baseren we op het gemiddelde percentage positieve scholieren op de totaaloordelen. Deze twee zaken zetten we tegen elkaar af. Zo ontstaat een indeling in vier vlakken: aanpakken, aandacht, benutten en bewaken. Hoe hoger een punt in het vierkant staat, hoe groter het belang van die score is. Een hoog belang betekent dat de score een sterke invloed heeft op de tevredenheid met school. Hoe verder een punt naar rechts staat, hoe hoger de waardering van dat totaaloordeel is.

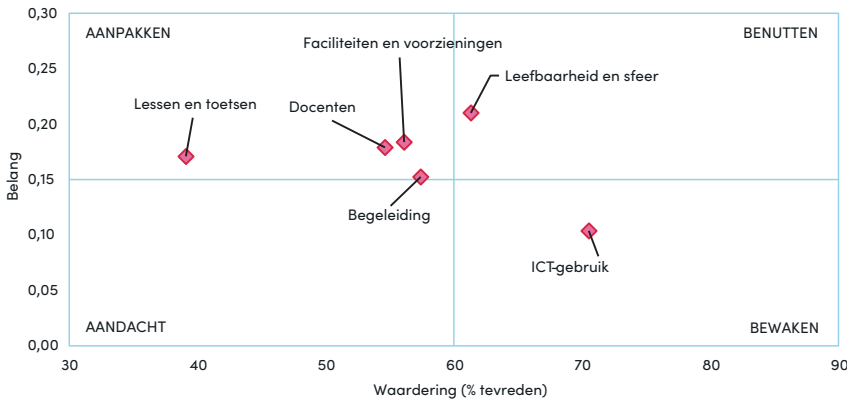
Voor elke onderwijsrichting (praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo) is een prioriteitenmatrix gemaakt. Linksonder in die matrices bevinden zich punten waar scholieren niet tevreden over

zijn, maar die ook weinig invloed hebben op de algehele tevredenheid: hier kunnen scholen aandacht aan geven. Zaken waar leerlingen tevreden over zijn, maar die geen grote invloed hebben op de algehele tevredenheid staan rechtsonder: die moeten scholen bewaken. Onderdelen die belangrijk zijn voor de algehele tevredenheid én waar scholieren al tevreden over zijn, staan rechtsboven. Die onderdelen kan school benutten. Waar scholen nog winst kunnen behalen, staat in het kwadrant “aanpakken”. Dit is misschien wel het belangrijkste: linksboven staan de thema’s die belangrijk zijn voor de algemene tevredenheid, maar waar leerlingen niet zo tevreden over zijn.

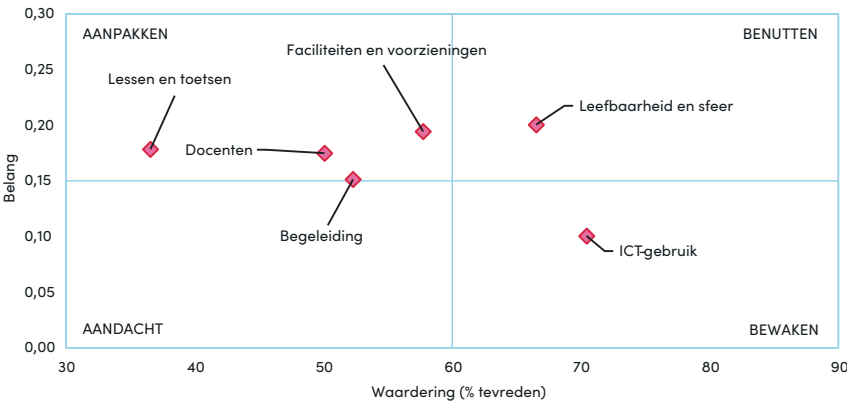
In figuur 9.3 wordt de prioriteitenmatrix voor het praktijkonderwijs weergegeven. In het vlak ‘aanpakken’ staat het thema ‘leefbaarheid en sfeer’: dit thema is belangrijk voor de algemene tevredenheid, maar leerlingen in het praktijkonderwijs zijn er niet erg tevreden over. Hier is binnen het praktijkonderwijs dus nog ruimte voor verbetering. Ook op de thema’s ‘lessen en toetsen’ (vorig jaar nog in ‘benutten’) en ‘faciliteiten en voorzieningen’ zijn leerlingen in het praktijkonderwijs niet zo tevreden: ook hier is nog winst te behalen. De overige thema’s bevinden zich aan de rechterkant van de matrix; hier gaat het dus redelijk goed mee binnen het praktijkonderwijs.

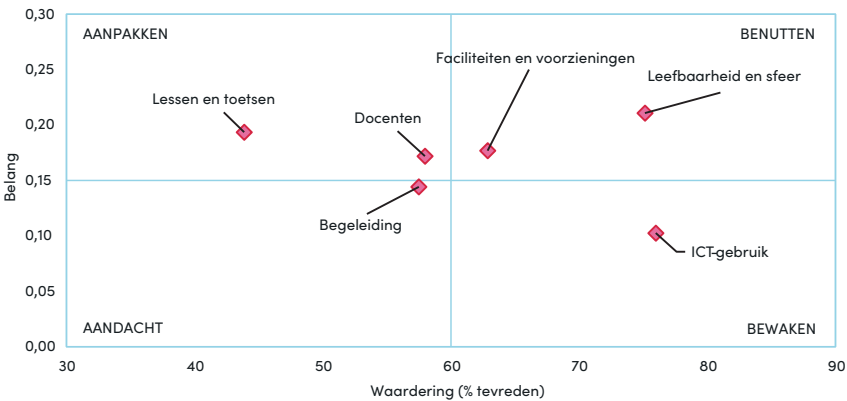
Figuur 9.3: Prioriteitenmatrix voor het praktijkonderwijs

Figuur 9.4: Prioriteitenmatrix voor het vmbo

Figuur 9.5: Prioriteitenmatrix voor de havo

Figuur 9.6: Prioriteitenmatrix voor het vwo

In figuur 9.4 staat de prioriteitenmatrix voor het vmbo. Deze komt overeen met die in 2025, al is ‘leefbaarheid en sfeer’ van ‘aanpakken’ naar ‘benutten’ gegaan. Er staan nog vier van de zes thema’s in het kwadrant ‘aanpakken’. Deze thema’s zijn dus belangrijk voor de tevredenheid van leerlingen, maar leerlingen zijn er op dit moment niet tevreden over. Binnen het vmbo liggen hier dus duidelijk nog kansen voor verbetering van de tevredenheid.

In figuur 9.5 zien we de prioriteitenmatrix voor havo-leerlingen. Scholen die hun havo-leerlingen tevredener willen zien, kunnen inzetten op de thema’s ‘lessen en toetsen’, ‘docenten’, ‘begeleiding’ en ‘faciliteiten en voorzieningen’. Havisten zijn al, net als vorig jaar, tevreden over de leefbaarheid en sfeer: dat heeft een positief effect op hun tevredenheid.

Tot slot zien we in figuur 9.6 wat de tevredenheid van vwo-leerlingen bepaalt. De thema’s waar scholen hier de meeste winst op kunnen behalen zijn ‘lessen en toetsen’ en ‘docenten’. Het onderwerp ‘leefbaarheid en sfeer’ is voor vwo-leerlingen goed op orde, en ook over faciliteiten en voorzieningen zijn vwo’ers redelijk tevreden.

De LAKS bestuursleden over de resultaten!

Binnen het onderwijs zijn er nog veel stappen te zetten, dat blijkt duidelijk uit de LAKS-monitor van 2026. Uit de resultaten komt naar voren dat het huidige onderwijssysteem niet altijd goed aansluit bij de behoeften van leerlingen. Scholieren brengen een groot deel van hun dag door binnen het schoolgebouw, waardoor de kwaliteit van hun ervaring belangrijk is voor hun welzijn en ontwikkeling.

De LAKS-monitor laat verschillende verbeterpunten zien die serieus aandacht verdienen, zoals mogelijkheden van inspraak op beslissingen binnen de school en de druk die zij ervaren door toetsen en prestaties. Tegelijkertijd is het fijn om te zien dat veel leerlingen zich over het algemeen veilig voelen op school en ook aangeven dat ze het naar hun zin hebben. Dit laat zien dat er al een stevige basis ligt, maar dat er nog steeds ruimte is om het onderwijs verder te verbeteren en beter te laten aansluiten op de behoeften van leerlingen!

Grainne

“

Dat de LAKS-monitor aangeeft dat er sinds vorig jaar weinig tot niets is veranderd aan de kansenongelijkheid op school is zorgelijk. Vier procent van de leerlingen heeft geen toegang tot boeken, computers en lesmateriaal dat zij nodig hebben. Dat is misschien vier procent, maar dat zijn nog steeds ontzettend veel leerlingen: en vier procent is te veel. Het zou mooi zijn als dit percentage volgend jaar nul is. Daarnaast is het wel positief om te zien dat het aantal leerlingen dat zich veilig voelt op school is toegenomen. 67% van de scholieren die de LAKS-monitor hebben ingevuld voelt zich veilig op school en dat is heel mooi. Toch is dit bij 33% niet helemaal het geval. Dit rapport laat zien dat er nog grote stappen te zetten zijn op het gebied van kansengelijkheid en welzijn. Ik hoop van harte dat deze stappen snel door scholen en de politiek worden ondernomen, zodat we volgend schooljaar weinig negatieve resultaten in het rapport zien verschijnen!

Jiskje

”

Hoewel het op verschillende vlakken al beter gaat binnen het onderwijs, laten de resultaten van de LAKS-monitor zien dat er nog steeds belangrijke uitdagingen liggen op het gebied van welzijn, veiligheid en aansluiting van het onderwijs op de leefwereld van leerlingen. Zo geeft bijna de helft van de leerlingen aan regelmatig stress door school te ervaren. Een bepaalde mate van druk kan helpen, maar wanneer deze omslaat in langdurige stress heeft dit directe invloed op het mentale welzijn van jongeren.

Daarnaast laten de cijfers zien dat meer dan veertig procent van de leerlingen de afgelopen maanden te maken heeft gehad met één of meerdere vormen van pestgedrag. Dat is zorgwekkend, omdat een veilige schoolomgeving een randvoorwaarde is om goed te kunnen leren. Ook blijkt uit de LAKS-monitor dat veel leerlingen vinden dat lessen onvoldoende aansluiten op de actualiteit en dat zij te weinig worden betrokken bij hun eigen onderwijs. Hier moet echt aan worden gewerkt!

Inass

”

Het is goed om te lezen dat bijna driekwart van de leerlingen een leerlingenraad op school heeft! Toch is er nog veel werk aan de winkel, want maar 28 procent van de leerlingen is tevreden over wat school met hun mening of ideeën doet. Het moet een wake-upcall zijn voor scholen om leerlingen en hun mening echt serieus te nemen, in plaats van deze mening weg te stoppen als onbelangrijk. Daarom pleiten we als LAKS al jaren voor het wettelijk vastleggen van leerlingenraden op scholen, zodat de stem van de leerling niet langer genegeerd kan worden. Ik hoop dat scholen verbetering laten zien en leerlingen echt serieus gaan nemen!

Hille

”

“

Ook dit jaar laat de LAKS-monitor zien hoe belangrijk goed onderwijs en een fijne schoolomgeving zijn. Gelukkig gaan er veel dingen goed, maar de resultaten laten ook zien dat er nog genoeg ruimte is voor verbetering. Vooral op het gebied van toetsdruk, sfeer en veiligheid & begeleiding is nog winst te behalen. Juist deze onderdelen zijn essentieel om goed te kunnen leren en je prettig te voelen op school. We hopen dan ook dat scholen hier de komende tijd extra aandacht aan besteden.

Tegelijkertijd is het positief om te zien dat de algemene tevredenheid van leerlingen de afgelopen jaren steeds verder stijgt. Ook zijn veel leerlingen tevreden over hun docenten en de manier waarop docenten met hen omgaan. Dat is mooi om te zien, en hopelijk zet deze positieve ontwikkeling zich de komende jaren door.

Margot

”

Deze LAKS-monitor bevat data die zaken laten zien die goed gaan, maar ook data die laten zien dat er nog heel wat beter kan. Wat mij opvalt is de data rondom leerlingeninspraak. Er zijn zo veel volwassenen die in en rondom het schoolgebouw hard werken om ons als scholier tot leren te laten komen. Want uiteindelijk gaat het daar om: de leerling. En dus is het belangrijk dat de inzichten van de docenten, ondersteuners en van de schoolleiding gecombineerd worden met wat de leerling zelf aangeeft nodig te hebben. De LAKS-monitor laat zien dat slechts één derde van de scholieren tevreden is over wat school met hun mening doet en dat meer dan de helft van de scholieren nooit gevraagd wordt wat ze van de lessen vinden die ze volgen. Voor mij maakt deze LAKS-monitor duidelijk dat we in leerlingeninspraak nog een grote stap te zetten hebben.

Thijmen

”

“

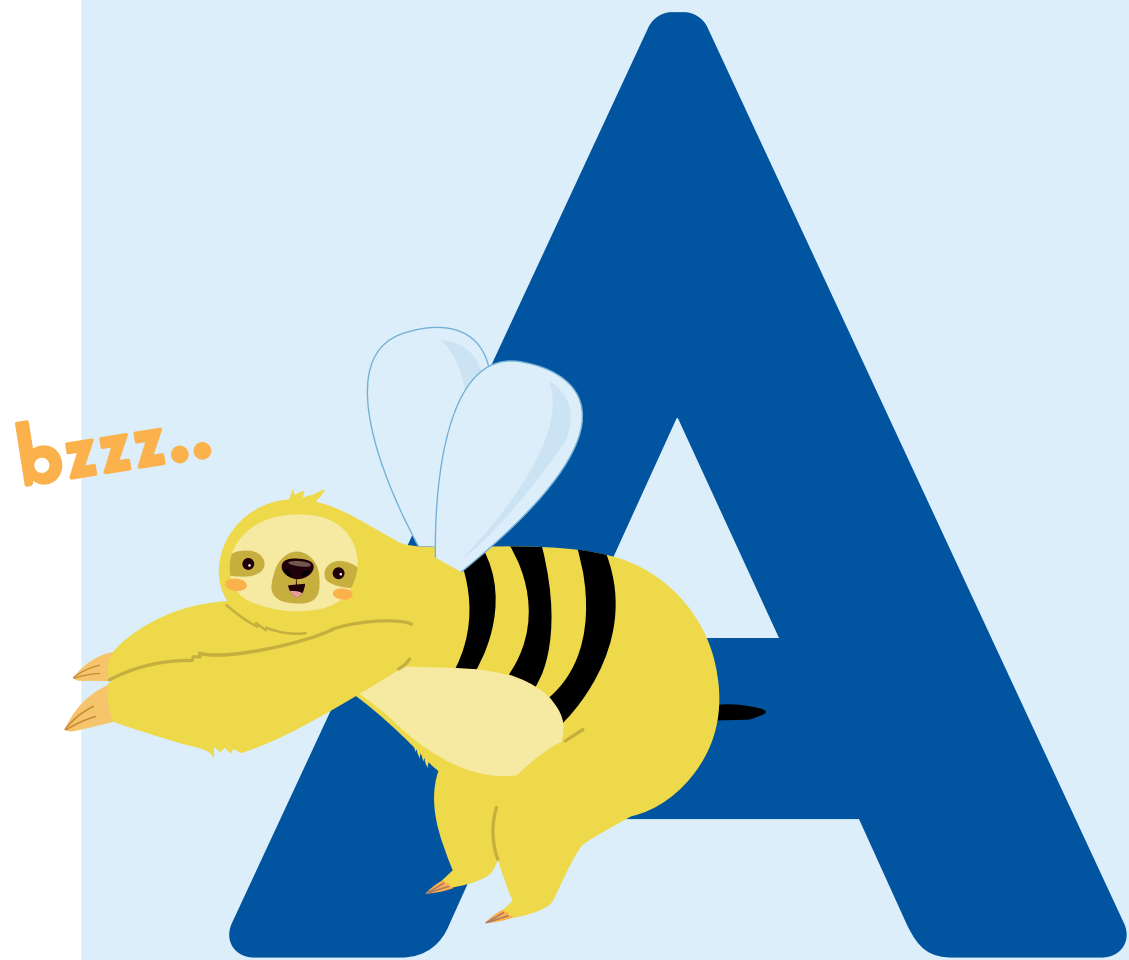
Slechts 22 procent van de leerlingen vindt dat verschillende vakken goed op elkaar worden afgestemd en maar liefst 41 procent vindt dat dit niet goed gaat. Dat moet echt beter! Hier valt veel te winnen, zodat leerlingen een curriculum kunnen volgen dat beter aansluit op hun leerbehoeftes. Ook zien we namelijk dat 24 procent van de leerlingen vindt dat wat ze op school leren niet nuttig is voor wanneer ze van school afgaan. Het is belangrijk dat leerlingen leren wat ze willen leren en mogen meepraten over hun onderwijs. Dit begint bij scholieren vragen wat zij van hun lessen vinden! Hier valt een grote verbetering te halen, aan 55% van de scholieren wordt dit nooit gevraagd!

Jim

”

Bijlage

Vragenlijst LAKS-monitor 2026

De leerlingenraad, het LAKS en jouw school willen graag weten hoe jij denkt over jouw onderwijs.

Door deze vragenlijst in te vullen geef je toestemming aan het LAKS om jouw antwoorden anoniem te verwerken en naar je school & leerlingenraad te sturen. Niemand kan zien welke antwoorden van jou zijn.

1. Ik ben een:

- Man
- Vrouw
- Genderdivers, zoals non-binair, genderqueer of non-conform
- Dat wil ik niet zeggen

2. In welk leerjaar zit je?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

3. Welke onderwijssoort volg je?

- Praktijkonderwijs
- Brugjaar (combinatieklassen vmbo/havo en havo/vwo)
- Vmbo brugjaar (leerjaar 1 of 2 van vmbo, maar leerweg nog niet gekozen)
- Vmbo basis
- Vmbo kader
- Vmbo gemengd
- Vmbo theoretisch
- Havo
- Vwo (atheneum)
- Vwo (gymnasium)
- Anders, namelijk (i: je hoeft hier geen antwoord in te vullen)

4. Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo theoretisch leerjaar 3 of 4]

- Techniek
- Zorg en welzijn
- Economie
- Groen / Landbouw
- Ik heb (nog) geen profiel gekozen
- Anders

5. Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4]

- Dienstverlening en producten
- Zorg en welzijn
- Groen
- Economie en ondernemen
- Produceren, installeren en energie
- Bouwen, wonen en interieur
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Mobiliteit en transport
- Media, vormgeving en ICT
- Maritiem en Techniek
- Ik doe twee profielen tegelijk
- Ik heb nog geen profiel gekozen
- Anders

6. Welk eerste profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4 EN twee profielen tegelijk]

- Dienstverlening en producten
- Zorg en welzijn
- Groen
- Economie en ondernemen
- Produceren, installeren en energie
- Bouwen, wonen en interieur
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Mobiliteit en transport
- Media, vormgeving en ICT
- Maritiem en Techniek

7. Welk tweede profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4 EN twee profielen tegelijk]

- Dienstverlening en producten
- Zorg en welzijn
- Groen
- Economie en ondernemen
- Produceren, installeren en energie
- Bouwen, wonen en interieur
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Mobiliteit en transport
- Media, vormgeving en ICT
- Maritiem en Techniek

8. Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger]

- Cultuur en Maatschappij
- Economie en Maatschappij
- Natuur en Gezondheid
- Natuur en Techniek
- Economie en Maatschappij / Cultuur en Maatschappij
- Natuur en Techniek / Natuur en Gezondheid
- Natuur en Techniek / Economie en Maatschappij
- Natuur en Gezondheid / Economie en Maatschappij
- Natuur en Techniek / Cultuur en Maatschappij
- Natuur en Gezondheid / Cultuur en Maatschappij
- Ik heb nog geen profiel gekozen

9. Helpen leraren je om je best te doen op school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

10. Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

11. Ben je tevreden over wat je leert op school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

12. Doe je verschillende dingen in een les?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

13. Werken computers, laptops of tablets goed op je school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

14. Ben je tevreden met het gebruik van computers of digibord in de les?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

15. Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen? *(Bijvoorbeeld dingen uit het (jeugd) journaal, een nieuwswebsite of uit de krant)*

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

16. Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

17. Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les? *(Bijvoorbeeld schoolreisje, sportdag of bezoek aan museum)*

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

18. Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

19. Kunnen je leraren goed uitleggen?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

20. Ben je tevreden over je mentor?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

21. Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

22. Vertellen je leraren je duidelijk hoe je een opdracht of toets hebt gemaakt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

23. Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren? *(Bijvoorbeeld nieuws over activiteiten, regels of lesuitval)*

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

24. Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen? *(Bijvoorbeeld via een leerlingenraad kunnen leerlingen inspraak hebben)*

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

25. Ben je tevreden over de sfeer op je school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

26. Vind je het leuk om met andere leerlingen van je school om te gaan?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

27. Heb je het naar je zin op school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

28. Voel je je veilig op school?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

29. Zijn de regels op je school duidelijk?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

30. Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt? *(Bijvoorbeeld gezondheidsproblemen, problemen thuis, ruzies)*

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

31. Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten?

- Zeker niet
- Meestal niet

- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

32. Ben je de afgelopen 3 maanden gepest op school? *(Bijvoorbeeld klas, schoolplein, kantine, wc's, gang)*

- Zeker wel
- Meestal wel
- Soms wel, soms niet
- Meestal niet
- Zeker niet

33. Ben je de afgelopen 3 maanden online gepest door leerlingen van school? *(Bijvoorbeeld via WhatsApp, Instagram, Snapchat, Facebook)*

- Zeker wel
- Meestal wel
- Soms wel, soms niet
- Meestal niet
- Zeker niet

34. Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden expres lichamelijk pijn gedaan?

- Zeker wel
- Meestal wel
- Soms wel, soms niet
- Meestal niet
- Zeker niet

35. Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden gediscrimineerd? *(Bijvoorbeeld gemeen doen om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruit ziet of door je geloof)*

- Zeker wel
- Meestal wel
- Soms wel, soms niet
- Meestal niet
- Zeker niet

36. Helpt je school je bij het zoeken naar een stage? [Alleen voor praktijkonderwijs]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

37. Leer je op jouw stage dingen die handig zijn voor werken? [Alleen voor praktijkonderwijs]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

38. Sluiten de toetsen aan op wat je hebt geleerd in de lessen?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

39. Helpt de school jou, naast het begrijpen van de lesstof, ook met andere vaardigheden?
(Bijvoorbeeld vinden van goede informatie, leren plannen, presenteren of hoe je goed met elkaar om kunt gaan)

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

40. Gaan leraren goed met je om?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

41. Ben je tevreden over de begeleiding die je hebt gehad bij het kiezen van jouw profiel/
vakkenpakket? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger OF vmbo leerjaar 3 of hoger]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

42. Ben je tevreden over de voorbereiding op de eindexamens? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger OF vmbo leerjaar 3 of hoger]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

43. Hebben leraren genoeg tijd voor je?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

44. Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet

- Meestal wel
- Zeker wel

45. Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

46. Worden verschillende vakken op elkaar afgestemd? *(Bijvoorbeeld niet te veel grote opdrachten tegelijk)*

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

47. Heb je op school extra hulp nodig bij één of meer van de volgende beperkingen, ziektes of aandoeningen (dit noemen we een ondersteuningsbehoefte)? [NIET voor praktijkonderwijs]

- ADHD, ADD of concentratieproblemen
- Autisme (Autisme Spectrum Stoornis (ASS), klassiek autisme, Asperger en PDD-NOS (waaronder subgroep McDD))
- Dyslexie, dyscalculie of een taalontwikkelingsstoornis (TOS)
- Chronische aandoening/ziekte [migraine, longziekte, huidaandoening, diabetes, chronisch vermoeidheidssyndroom, reuma, artrose, MS, astma, spierziekte, kanker, epilepsie, hart- en vaatziekte, darmstoornis]
- Psychische aandoening (depressie, psychose, manisch-depressieve stoornis, schizofrenie, bipolaire stoornis, angststoornis, borderline, eetstoornis)
- Visuele of auditieve functionele beperking
- Motorische functionele beperking in bewegen of spreken
- Een andere ondersteuningsbehoefte of ziekte

- Nee
- Ja
- Dit wil ik niet zeggen

48. Ben je tevreden over de hulpmiddelen en aanpassingen op school voor jouw ondersteuningsbehoefte?
(Bijvoorbeeld bij het maken van toetsen)
[NIET voor praktijkonderwijs EN; alleen bij ondersteuningsbehoefte]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel

- Zeker wel
- Ik krijg geen extra hulp op school

49. Ervaar je wel eens stress door school? [NIET voor praktijkonderwijs]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

50. Is er een leerlingenraad op jouw school?

- Nee
- Ja
- Weet ik niet

51. Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt? *(Bijvoorbeeld debatclub, schoolband of een extra taal)*

- Nee
- Ja
- Weet ik niet

52. Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren? *(Bijvoorbeeld Open Leercentrum, bibliotheek, aula of stilteruimte)*

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

53. Is voor jou duidelijk waar of naar wie je toe moet als je een klacht hebt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

54. Ben je tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen? [Alleen voor vmbo]

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

55. Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

56. Wat voor rapportcijfer geef je jouw school?

- [rapportcijfer: 1 – 10]

57. Maak je je wel eens zorgen over je schoolresultaten?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

58. Ben je tevreden over de manier waarop school toetst wat je geleerd hebt?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel

59. Ben je tevreden over de mogelijkheden om mee te praten over je lessen en toetsen?

- Zeker niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Zeker wel
- Niet van toepassing

60. Wil je nog iets tegen jouw school zeggen?

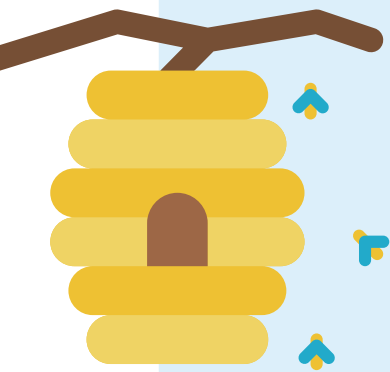
- [Open invulveld]

61. Heb je de vragenlijst in de klas ingevuld?

- Nee
- Ja

62. [Indien 61=Ja] Kon je de vragenlijst anoniem invullen? *(Er was bijvoorbeeld niemand die meekeek naar je antwoorden)*

- Nee
- Ja
- Weet ik niet

Bijlage

Deelnemende scholen

Brin	Naam school
00IP00	KSH
00LJ00	Schaersvoorde
00LJ05	Schaersvoorde
00PJ00	Erasmus College
00ZD00	Bonhoeffercollege
01LZ00	Scholengemeenschap Eerste Christelijk Lyceum
01VJ06	Pro Arkelstein
02DO03	CSG Het Noordik
02IC00	RGO
02TZ00	St. Michaël College
03KN00	Pius X College
03RU00	Herbert Visser College
03RU02	Herbert Visser College
03XS00	CSW Vrijeschool
04GU00	Elde College
04GU03	Elde College
04GU06	Elde College
04GU08	Elde College
05NV00	Aeres Praktijkonderwijs
07FO00	Praktijkschool Westfriesland
08LP00	Isendoorn College
08LP01	Isendoorn College
08LP02	Isendoorn College
09VG00	Reeshof College onderdeel van Yonder B/K
11AI00	Gooise Praktijkschool
12IR00	De Nieuwe Veste
12IR05	De Nieuwe Veste
12PR00	Praktijkcollege Tilburg
13EE00	Stichting Regionale Scholengemeenschap Enkhuizen
15NY00	Curio praktijkschool Breda
15QW00	RGO
16AW00	OSG Echnaton
16IH00	Regionale Scholengemeenschap
16PA00	Christelijk Gymnasium Utrecht
16PN00	Maimonides
16YC00	Scheldemond College
17BZ02	OOZ
18BR00	Pro Assen
19IW00	Wolfsbos
19IW02	Wolfsbos
19IW04	Wolfsbos
19UR00	Pro Winschoten
20BQ00	Mill Hill College
20BV00	Praedinius Gymnasium

Brin	Naam school
20CL00	Leonardo College
20CP00	NEHALENNIA Stedelijke Scholengemeenschap
20CP04	NEHALENNIA Stedelijke Scholengemeenschap
20DB00	Thorbecke Scholengemeenschap
20DF00	Da Vinci College
20DF01	Da Vinci College
20EA00	O.L De Amersfoortse Berg
20EI01	Valei College
20EI02	Valei College
20EI03	Vathorst College
20GD00	Campus 013
20KA00	Groenewald
20LA00	Esdal College
20LA02	Esdal College
20LA03	Esdal College
20LA05	Esdal College
20LA06	Esdal College
20LA07	Esdal college
21GU00	Edith Stein College
21GU12	John Dewey College
21KM00	Praktijkcollege Zoetermeer
21WE00	Kaj Munk College
23JA01	VMBO Grafisch Lyceum Rotterdam
24RW00	Oostvaarders College
25MB00	Montessori College Eindhoven
26KR00	Maxx Onderwijs
26LR00	Groene Hart Pro College
26MJ00	Laurentius Praktijkschool
27MD01	Dalí College
27VG00	Porta Mosana College
29VX00	HPC Zuidwijk
29VY00	RSG Tromp Meesters Praktijkschool
30BC00	SintLucas
30JM00	Stichting VO Eemsdelta George Martens
32GE00	Stichting voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs Almere

[illegible]

Colofon

De LAKS-monitor 2026 is het tevredenheidsonderzoek van het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS) onder scholieren in het voortgezet onderwijs. Dit rapport met de landelijke resultaten van de LAKS-monitor 2026 is uitgegeven in juni 2026.

Algemene projectcoördinatie:

LAKS, Utrecht
Eline Terpstra
Margot Gommers
LAKS team

Onderzoek:

ResearchNed, Nijmegen
Josien Lodewick
Eline Luyten
Carly van Mensvoort

Vormgeving:

De Staat van Creatie, Goutum
Tarek Laarif
Jetze Paulusma

Druk:

PostFly, Turnhout

De LAKS-monitor 2026 kon worden uitgevoerd dankzij een financiële bijdrage van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

© 2026 ResearchNed Nijmegen in opdracht van het Landelijk Actie Komitee Scholieren. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding. ResearchNed werkt conform de kwaliteitsnormen NEN-EN-ISO 9001:2015 voor kwaliteitsmanagement systemen en NEN-ISO 20252:2019 voor markt-, opinie- en maatschappelijk onderzoek. Momenteel wordt er gewerkt aan verlenging van de certificering NEN-ISO 27001:2023 voor informatiebeveiliging.

